สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

คู่มือ
การสรรหา แต่งตั้ง และถอดถอนบุคคล ออกจากตำแหน่ง สมัยสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗

สำนักกำกับและตรวจสอบ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

คำนำ

หนังสือคู่มือการสรรหา แต่งตั้ง และถอดถอนบุคคลออกจากตำแหน่ง สมัยสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการสรรหาและแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่ง และการถอดถอนบุคคลออกจากตำแหน่ง สมัยสภานิติบัญญัติแห่งชาติ โดยนำกฎหมายที่เกี่ยวข้องมาเรียบเรียงเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานตามลำดับขั้นตอนตั้งแต่กระบวนการเริ่มต้นจนถึงกระบวนการสุดท้าย ตามที่รัฐธรรมนูญและกฎหมายกำหนด ทั้งนี้ เพื่อเผยแพร่ในวงงานของสภานิติบัญญัติและผู้ที่สนใจได้ใช้เป็นข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าต่อไป

สำนักกำกับและตรวจสอบ
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
กรกฎาคม ๒๕๕๙

สารบัญ

หน้า

อำนาจหน้าที่ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ๑

- การพิจารณาให้ความเห็นชอบหรือเลือกบุคคล ให้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระต่าง ๆ ตามรัฐธรรมนูญ ๑
- การถอดถอนบุคคลออกจากตำแหน่ง ๒

บทที่ ๑ องค์กรที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติมีอำนาจในการให้ความเห็นชอบหรือในการเลือก ๓

- องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ
  - คณะกรรมการการเลือกตั้ง ๔
  - ผู้ตรวจการแผ่นดิน ๔
  - คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ๔
  - คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ๕
- องค์กรอื่นตามรัฐธรรมนูญ
  - องค์กรอัยการ (อัยการสูงสุด) ๕
  - คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ๕
  - สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ๕
- องค์กรศาล
  - ศาลรัฐธรรมนูญ ๕
  - ศาลยุติธรรม ๖
  - ศาลปกครอง ๖
- องค์กรที่มีกฎหมายอื่นกำหนดให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติ มีอำนาจในการเลือกหรือให้ความเห็นชอบ ๖

บทที่ ๒ กระบวนการได้มาซึ่งบุคคลที่จะมาดำรงตำแหน่ง ในองค์กรต่าง ๆ ตามรัฐธรรมนูญ ๗

- คณะกรรมการการเลือกตั้ง จำนวน ๕ คน ๗
  - ➢ ขั้นตอนการสรรหาของคณะกรรมการสรรหา ๗
    - องค์ประกอบของคณะกรรมการสรรหา ๗

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

- ➢ หลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการของคณะกรรมการสรรหา ๘
  - หน้าที่ของคณะกรรมการสรรหา ๘
  - มติในการสรรหา ๘
  - กรณีกรรมการไม่ครบองค์ประกอบ ๘
  - ระยะเวลาดำเนินการ ๘
  - กรณีคณะกรรมการสรรหาไม่อาจสรรหาได้ภายในเวลา ๘
- ➢ การดำเนินการสรรหาของคณะกรรมการสรรหา ๘
- ➢ การสรรหาของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา ๙
- ➢ ขั้นการพิจารณาให้ความเห็นชอบของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ๙
  - ขั้นการตรวจสอบประวัติ ความประพฤติ และพฤติกรรมทางจริยธรรม ๙
  - ขั้นการพิจารณาให้ความเห็นชอบ ๙
    - กรณีที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติให้ความเห็นชอบ ๙
    - กรณีที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติไม่ให้ความเห็นชอบ ๑๐
- ➢ การเลือกประธานกรรมการการเลือกตั้ง ๑๐
- ➢ ขั้นการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งโดยพระมหากษัตริย์ ๑๐

- ผู้ตรวจการแผ่นดิน จำนวน ๓ คน ๑๑
  - ➢ องค์ประกอบของคณะกรรมการสรรหา ๑๑
- คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ จำนวน ๙ คน ๑๑
  - ➢ องค์ประกอบของคณะกรรมการสรรหา ๑๑
- คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน จำนวน ๗ คน ๑๒
  - ➢ องค์ประกอบของคณะกรรมการสรรหา ๑๒
  - ➢ ขั้นการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งโดยพระมหากษัตริย์ ๑๒
- ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน จำนวน ๑ คน ๑๓
- ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ จำนวน ๙ คน ๑๓
  - ➢ องค์ประกอบของคณะกรรมการสรรหา ๑๓
- คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ๑๓
- องค์กรอัยการ ๑๓

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ ๓ การดำเนินการเพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติถอดถอนบุคคลออกจากตำแหน่ง	**๑๕**
• ผู้มีสิทธิร้องขอให้ถอดถอน	๑๖
• พฤติการณ์ที่กล่าวหาผู้กระทำความผิด	๑๖
• วิธีการกล่าวหา	๑๖
➢ กรณีที่ ๑	๑๖
➢ กรณีที่ ๒	๑๖
• ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติตรวจสอบและพิจารณาคำร้องขอ	๑๗
➢ กรณีที่ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติเห็นว่าคำร้องขอถูกต้องและครบถ้วน	๑๗
➢ กรณีที่ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติเห็นว่าคำร้องขอไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วน	๑๗
- กรณีที่ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้รับคำร้องขอที่ได้แก้ไขแล้ว	๑๗
- กรณีที่เห็นว่าได้แก้ไขถูกต้องหรือครบถ้วน	๑๘
- กรณีที่เห็นว่ามิได้แก้ไขให้ถูกต้องหรือครบถ้วน	๑๘
• การไต่สวนข้อเท็จจริง การลงมติ และผลการลงมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช.	๑๘
➢ การไต่สวนข้อเท็จจริงโดยคณะกรรมการ ป.ป.ช.	๑๘
➢ การลงมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช.	๑๙
- กรณีมีมติว่าข้อกล่าวหาใดไม่มีมูล	๑๙
- กรณีมีมติว่าข้อกล่าวหาใดมีมูล	๑๙
➢ ผลลงมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช.	๑๙
• การพิจารณา การลงมติ และผลการลงมติของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ	๒๐
➢ การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ	๒๐
- ขั้นตอนการดำเนินการก่อนการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ	๒๐
- ขั้นตอนการดำเนินการในการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ	๒๑
➢ การลงมติของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ	๒๓
➢ ผลการลงมติของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ	๒๓

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

ภาคผนวก

- บัญชีรายชื่อหน่วยงานที่ขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบคุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม ประวัติ และพฤติการณ์ของผู้สมัครเข้ารับการสรรหาและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในองค์กรต่างๆ ตามที่รัฐธรรมนูญกำหนด - ก -
- **แผนผังการได้มาซึ่งกรรมการในองค์กรต่าง ๆ ตามรัฐธรรมนูญ**
  - การได้มาซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้ง - ง -
  - การได้มาซึ่งผู้ตรวจการแผ่นดินและคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ - จ -
  - การได้มาซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. - ฉ -
  - การได้มาซึ่งคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน - ช -
  - การได้มาซึ่งตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ - ซ -
- **แผนผังกระบวนการถอดถอนบุคคลออกจากตำแหน่ง**
  - กระบวนการถอดถอนบุคคลออกจากตำแหน่ง - ณ -
  - กระบวนการพิจารณาเพื่อลงมติถอดถอนบุคคลออกจากตำแหน่งของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ - ญ -
- **รายชื่อเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบ พร้อมหมายเลขโทรศัพท์** - ฎ -

อำนาจหน้าที่ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

คณะรักษาความสงบแห่งชาติเข้ายึดและควบคุมอำนาจการปกครองประเทศ เมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ และประกาศให้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ สิ้นสุดลง ยกเว้นความในหมวด ๒ พระมหากษัตริย์ ซึ่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติได้มีประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่เกี่ยวกับการสรรหา แต่งตั้ง บุคคลในองค์กรต่าง ๆ ออกมาหลายฉบับ รวมทั้งได้มีประกาศให้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่กำหนดในเรื่องเกี่ยวกับการถอดถอนบุคคลออกจากตำแหน่งให้มีผลบังคับใช้ต่อไป ทั้งนี้ จะได้กล่าวในรายละเอียดต่อไป หลังจากนั้น เมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ได้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ โดยรัฐธรรมนูญฉบับดังกล่าวได้กำหนดให้พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งข้าราชการฝ่ายทหารและฝ่ายพลเรือน ตำแหน่งปลัดกระทรวง อธิบดีและเทียบเท่า ผู้พิพากษาและตุลาการ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรตามรัฐธรรมนูญ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และข้าราชการฝ่ายอื่น ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ และให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่สภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และรัฐสภา ดังนั้น สภานิติบัญญัติแห่งชาติจึงมีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการสรรหา แต่งตั้ง และถอดถอนบุคคลในองค์กรต่าง ๆ ตามที่ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกำหนด ดังนี้

๑. การพิจารณาให้ความเห็นชอบหรือเลือกบุคคลให้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระต่าง ๆ ตามรัฐธรรมนูญ

รัฐธรรมนูญได้กำหนดให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นผู้ทำหน้าที่ในการให้ความเห็นชอบหรือเลือกบุคคลให้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระต่าง ๆ และในบางตำแหน่งประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติจะเป็นผู้นำรายชื่อบุคคลที่ได้รับความเห็นชอบให้ดำรงตำแหน่งในองค์กรนั้น ๆ ขึ้นทูลเกล้าฯ เพื่อพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง ทั้งนี้ อำนาจหน้าที่ดังกล่าวตามรัฐธรรมนูญ สามารถแยกออกเป็น ๓ ประเภทด้วยกัน คือ

๑) การให้ความเห็นชอบในการได้มาซึ่งศาลรัฐธรรมนูญ คณะกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดิน คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน และคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๒) การเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเข้าไปร่วมเป็นกรรมการในคณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรม (ก.ต.) และคณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง (ก.ศป.)

๓) การให้ความเห็นชอบบุคคลร่วมกับองค์กรอื่น คือ ในการแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิสาขานิติศาสตร์ และผู้ทรงคุณวุฒิในการบริหารราชการแผ่นดินเป็นตุลาการในศาลปกครองสูงสุด และการแต่งตั้งประธานศาลปกครองสูงสุด ที่จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการตุลาการศาลปกครองและสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และการแต่งตั้งเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ที่จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการป้องกันและ

ปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและสภานิติบัญญัติแห่งชาติ รวมทั้ง การแต่งตั้งอัยการสูงสุด ที่จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการอัยการและสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

นอกจากนี้ สภานิติบัญญัติแห่งชาติยังมีอำนาจในการเลือกหรือให้ความเห็นชอบบุคคลให้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ตามที่กฎหมายอื่นกำหนด เช่น การเลือกกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิ การเลือกกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) การเลือกกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ตามพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (คณะกรรมการ ป.ป.ท.) เป็นต้น

๒. การถอดถอนบุคคลออกจากตำแหน่ง

เป็นมาตรการที่สำคัญในการควบคุมการใช้อำนาจรัฐของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือข้าราชการระดับสูง เพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและระมัดระวังในการใช้อำนาจของตน โดยกระบวนการถอดถอนบุคคลออกจากตำแหน่ง สภานิติบัญญัติแห่งชาติจะต้องทำหน้าที่ร่วมกับองค์กรอื่นที่เกี่ยวข้อง คือ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ โดยผู้มีสิทธิยื่นคำร้อง นอกจากสภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่สภาผู้แทนราษฎรวุฒิสภาแล้ว ประชาชนก็สามารถมีส่วนร่วมในกระบวนการนี้ได้ด้วยเช่นเดียวกัน ทั้งนี้ บุคคลที่อาจถูกขอให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติทำการถอดถอนออกจากตำแหน่งได้ เช่น นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ประธานศาลฎีกา ประธานศาลรัฐธรรมนูญ ประธานศาลปกครองสูงสุด อัยการสูงสุด กรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดิน ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน รองประธานศาลฎีกา รองประธานศาลปกครองสูงสุด หัวหน้าสำนักตุลาการทหาร รองอัยการสูงสุด และผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

บทที่ ๑
องค์กรที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติมีอำนาจในการให้ความเห็นชอบหรือในการเลือก

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ มาตรา ๔๗ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บรรดาประกาศและคำสั่งของคณะรักษาความสงบแห่งชาติหรือคำสั่งของหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ได้ประกาศหรือสั่งในระหว่างวันที่ ๒๒ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ จนถึงวันที่คณะรัฐมนตรีเข้ารับหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญนี้ ไม่ว่าประกาศหรือสั่งให้มีผลบังคับในทางรัฐธรรมนูญ ในทางนิติบัญญัติ ในทางบริหาร หรือในทางตุลาการให้ประกาศหรือคำสั่ง ตลอดจนการปฏิบัติตามประกาศหรือคำสั่งนั้น ไม่ว่าจะกระทำก่อนหรือหลังวันที่รัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ เป็นประกาศหรือคำสั่งหรือการปฏิบัติที่ชอบด้วยกฎหมายและชอบด้วยรัฐธรรมนูญและเป็นที่สุด และให้ประกาศหรือคำสั่งดังกล่าวที่ยังมีผลใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้มีผลใช้บังคับต่อไปจนกว่าจะมีกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี หรือคำสั่ง แล้วแต่กรณี แก้ไขเพิ่มเติมหรือยกเลิก”

และโดยที่ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๒๔/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๗ เรื่อง ให้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญมีผลบังคับใช้ต่อไป กำหนดให้ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒ มีผลบังคับใช้ต่อไป ทั้งนี้ จนกว่าจะมีการเปลี่ยนแปลง และประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๔๘/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๗ เรื่อง การสรรหาบุคคลเพื่อดำรงตำแหน่งแทนตำแหน่งที่ว่าง กำหนดว่า “ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องสรรหาผู้ดำรงตำแหน่งตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ กรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดิน กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ หรือกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้ดำเนินการสรรหาผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่เคยดำเนินการสรรหามาแล้วตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และหากในการสรรหาดังกล่าวไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งใด ซึ่งเป็นตำแหน่งที่ต้องมีในคณะกรรมการสรรหาด้วย ให้คณะกรรมการสรรหาประกอบด้วยกรรมการเท่าที่มีอยู่”

ทั้งนี้ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ได้บัญญัติให้วุฒิสภามีอำนาจและหน้าที่เกี่ยวข้องกับการได้มาซึ่งองค์กรอิสระต่าง ๆ ดังนั้น สภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่วุฒิสภา จึงมีอำนาจหน้าที่ในการให้ความเห็นชอบหรือการเลือกกรรมการในองค์กรตามรัฐธรรมนูญและกฎหมายอื่นกำหนด โดยมีหลักการสำคัญ คือ การกำหนดให้คณะกรรมการสรรหาเสนอชื่อผู้สมควรดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระเพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาให้ความเห็นชอบ ทั้งนี้ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ได้กำหนดให้มีหมวดที่ว่าด้วยองค์กรตามรัฐธรรมนูญ ในหมวด ๑๑ ไว้เป็นการเฉพาะ ซึ่งแบ่งเป็น ๒ ส่วน คือ ส่วนที่เกี่ยวกับองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญและส่วนที่เกี่ยวกับองค์กรอื่นตามรัฐธรรมนูญ

โดยองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ มี ๔ องค์กร ประกอบด้วย คณะกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดิน คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ซึ่งในส่วนของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินได้มีบทบัญญัติเรื่องผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินรวมอยู่ด้วย

สำหรับองค์กรอื่นตามรัฐธรรมนูญ มี ๓ องค์กร ประกอบด้วย องค์กรอัยการ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แต่ในส่วนของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นั้น สภานิติบัญญัติแห่งชาติมิได้มีหน้าที่เกี่ยวข้องในการได้มา

นอกจากนี้ ศาลรัฐธรรมนูญ และศาลปกครองก็เป็นอีกสององค์กรที่ผู้ที่จะมาดำรงตำแหน่งต้องผ่านการพิจารณาให้ความเห็นชอบของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ โดยในส่วนของศาลรัฐธรรมนูญนั้น ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ จำนวน ๔ คน จากจำนวน ๙ คน ต้องผ่านการพิจารณาให้ความเห็นชอบของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เช่นเดียวกับผู้ที่จะมาดำรงตำแหน่งตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ที่นอกจากจะต้องผ่านการพิจารณาให้ความเห็นชอบของคณะกรรมการตุลาการศาลปกครองแล้ว ยังต้องผ่านการพิจารณาให้ความเห็นชอบของสภานิติบัญญัติแห่งชาติอีกด้วย โดยองค์กรตามรัฐธรรมนูญดังกล่าว มีรายละเอียดเพิ่มเติม ดังนี้

<u>องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ</u> จำนวน ๔ องค์กร คือ

๑. คณะกรรมการการเลือกตั้ง ประกอบด้วย ประธานกรรมการการเลือกตั้ง ๑ คน และกรรมการอื่นอีก ๔ คน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของสภานิติบัญญัติแห่งชาติจากผู้ซึ่งมีความเป็นกลางทางการเมืองและมีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ มีวาระการดำรงตำแหน่ง ๗ ปี และดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว

๒. ผู้ตรวจการแผ่นดิน มีจำนวน ๓ คน โดยมีประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน ๑ คน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ จากผู้ซึ่งเป็นที่ยอมรับนับถือของประชาชน มีความรอบรู้และมีประสบการณ์ในการบริหารราชการแผ่นดิน วิสาหกิจหรือกิจกรรมอันเป็นประโยชน์ร่วมกันของสาธารณะ และมีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ โดยมีวาระการดำรงตำแหน่ง ๖ ปี และดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว

๓. คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ประกอบด้วย ประธานกรรมการ ๑ คน และกรรมการอื่นอีก ๘ คน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ จากผู้ซึ่งมีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ มีวาระการดำรงตำแหน่ง ๙ ปี และดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว

นอกจากนี้ สภานิติบัญญัติแห่งชาติมีส่วนร่วมในการให้ความเห็นชอบบุคคลที่จะมาดำรงตำแหน่งเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติร่วมกับคณะกรรมการ ป.ป.ช. ด้วย โดยมีวาระการดำรงตำแหน่ง ๖ ปี และดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว

๔. คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน[๑] ประกอบด้วย ประธานกรรมการ ๑ คน และกรรมการอื่นอีก ๖ คน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งจากผู้มีความชำนาญและประสบการณ์ทางด้านบัญชีและด้านกฎหมายด้านละสองคน ด้านเศรษฐศาสตร์ ด้านบริหารธุรกิจ และด้านอื่นที่เป็นประโยชน์ต่อการตรวจเงินแผ่นดินอีกด้านละ ๑ คน มีวาระการดำรงตำแหน่ง ๓ ปี และหากได้รับการสรรหาเป็นกรรมการตรวจเงินแผ่นดินอีกวาระหนึ่ง ให้ผู้นั้นดำรงตำแหน่งได้ไม่เกิน ๓ ปี รวมทั้ง ตำแหน่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง โดยมีวาระการดำรงตำแหน่ง ๓ ปี และหากได้รับการสรรหาเป็นผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินอีกวาระหนึ่ง ให้ผู้นั้นดำรงตำแหน่งได้ไม่เกิน ๒ ปี

<u>องค์กรอื่นตามรัฐธรรมนูญ</u> จำนวน ๓ องค์กร คือ

๑. องค์กรอัยการ การแต่งตั้งและการให้อัยการสูงสุดพ้นจากตำแหน่งต้องเป็นไปตามมติของคณะกรรมการอัยการ และได้รับความเห็นชอบจากสภานิติบัญญัติแห่งชาติ โดยรัฐธรรมนูญกำหนดให้ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้งอัยการสูงสุด

๒. คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ประกอบด้วย ประธานกรรมการ ๑ คน และกรรมการอื่นอีก ๖ คน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ จากผู้ซึ่งมีความรู้หรือประสบการณ์ด้านการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนเป็นที่ประจักษ์ ทั้งนี้ โดยต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของผู้แทนจากองค์การเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนด้วย โดยมีวาระการดำรงตำแหน่ง ๖ ปี และดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว

๓. สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ซึ่งมีองค์ประกอบและที่มาตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย แต่สภานิติบัญญัติแห่งชาติมิได้มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการได้มา

นอกจากองค์กรตามรัฐธรรมนูญดังกล่าวแล้ว ยังมี "<u>องค์กรศาล</u>" ที่รัฐธรรมนูญได้ให้อำนาจสภานิติบัญญัติแห่งชาติมีส่วนร่วมในกระบวนการได้มาซึ่งบุคคลที่จะมาทำหน้าที่ในบางตำแหน่งขององค์กรนั้น ดังนี้

๑. ศาลรัฐธรรมนูญ ประกอบด้วย ประธานศาลรัฐธรรมนูญ ๑ คน และตุลาการศาลรัฐธรรมนูญอื่นอีก ๘ คน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ จากบุคคลดังต่อไปนี้

- ผู้พิพากษาในศาลฎีกา ซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาศาลฎีกา ซึ่งได้รับเลือกโดยที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา โดยวิธีลงคะแนนลับ จำนวน ๓ คน
- ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ซึ่งได้รับเลือกโดยที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด โดยวิธีลงคะแนนลับ จำนวน ๒ คน

---

[๑] ตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๗๑/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๗ เรื่อง การสรรหาคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน และผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

- ผู้ทรงคุณวุฒิสาขานิติศาสตร์ซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญทางด้านนิติศาสตร์อย่างแท้จริง และได้รับความเห็นชอบจากสภานิติบัญญัติแห่งชาติ โดยวิธีลงคะแนนลับ จำนวน ๒ คน และ

- ผู้ทรงคุณวุฒิสาขารัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ หรือสังคมศาสตร์อื่นซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญทางด้านการบริหารราชการแผ่นดินอย่างแท้จริงและได้รับความเห็นชอบจากสภานิติบัญญัติแห่งชาติ โดยวิธีลงคะแนนลับ จำนวน ๒ คน

ในกรณีที่ไม่มีผู้พิพากษาในศาลฎีกาหรือตุลาการในศาลปกครองสูงสุดได้รับเลือกให้เป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ รัฐธรรมนูญบัญญัติให้ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาหรือที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด แล้วแต่กรณี เลือกบุคคลอื่นซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กฎหมายกำหนด และมีความรู้ความเชี่ยวชาญทางด้านนิติศาสตร์ที่เหมาะสมจะปฏิบัติหน้าที่เป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ให้เป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญแทน แล้วแต่กรณี

โดยตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ มีวาระดำรงตำแหน่ง ๙ ปี และดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว

๒. ศาลยุติธรรม สภานิติบัญญัติแห่งชาติมีส่วนในการเลือกกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๒ คน เพื่อร่วมเป็นคณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรม หรือ ก.ต.

๓. ศาลปกครอง สภานิติบัญญัติแห่งชาติมีส่วนในการให้ความเห็นชอบบุคคลที่จะมาดำรงตำแหน่งประธานศาลปกครองสูงสุด และตุลาการในศาลปกครองสูงสุด และมีส่วนร่วมในการเลือกกรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๒ คน เพื่อร่วมเป็นคณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง หรือ ก.ศป.

สำหรับองค์กรที่มีกฎหมายอื่นกำหนดให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติมีอำนาจในการเลือกหรือให้ความเห็นชอบนั้น จะประกอบด้วย

- คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) จำนวน ๑๑ คน

- กรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๒ คน เพื่อร่วมเป็นคณะกรรมการอัยการ หรือ ก.อ.

- คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ตามพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ จำนวน ๕ คน

- กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน จำนวน ๖ คน เพื่อร่วมเป็นคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน หรือคณะกรรมการ ปปง.

- เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

- เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา และ

- คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ หรือคณะกรรมการ ป.ป.ท. จำนวน ๖ คน

บทที่ ๒
กระบวนการได้มาซึ่งบุคคลที่จะมาดำรงตำแหน่งในองค์กรต่าง ๆ ตามรัฐธรรมนูญ

กระบวนการได้มาซึ่งบุคคลที่จะมาดำรงตำแหน่งในองค์กรต่าง ๆ ตามรัฐธรรมนูญ โดยรวมแล้ว มีกระบวนการได้มาในลักษณะเดียวกัน กล่าวคือ จะมีที่มาจาก ๓ ขั้นตอน ดังนี้

๑. ขั้นการสรรหาของคณะกรรมการสรรหา

๒. ขั้นการพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๓. ขั้นการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งโดยพระมหากษัตริย์

ทั้งนี้ ตามมาตรา ๒๗๙ วรรคสี่ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ บัญญัติว่า “การพิจารณา สรรหา กลั่นกรอง หรือแต่งตั้งบุคคลใดเข้าสู่ตำแหน่งที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการใช้อำนาจรัฐ รวมทั้ง การโยกย้าย การเลื่อนตำแหน่ง การเลื่อนเงินเดือน และการลงโทษบุคคลนั้น จะต้องเป็นไปตามระบบคุณธรรมและคำนึงถึงพฤติกรรมทางจริยธรรมของบุคคลดังกล่าวด้วย” **โดยมีรายละเอียดในแต่ละองค์กร ดังต่อไปนี้**

๑. คณะกรรมการการเลือกตั้ง จำนวน ๕ คน

การได้มาซึ่งกรรมการการเลือกตั้งมีที่มาจากการสรรหาของคณะกรรมการสรรหาและที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา โดยคณะกรรมการสรรหาจะเสนอชื่อผู้สมควรเป็นกรรมการการเลือกตั้ง จำนวน ๓ คน และที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาจะเสนอชื่อผู้สมควรเป็นกรรมการการเลือกตั้ง จำนวน ๒ คน

<u>ขั้นการสรรหาของคณะกรรมการสรรหา</u>

- **องค์ประกอบของคณะกรรมการสรรหา**

คณะกรรมการสรรหากรรมการการเลือกตั้ง มีจำนวน ๗ คน ประกอบด้วย ประธานศาลฎีกา ประธานศาลรัฐธรรมนูญ ประธานศาลปกครองสูงสุด ประธานสภาผู้แทนราษฎร ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร บุคคลซึ่งที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาคัดเลือก จำนวน ๑ คน และบุคคลซึ่งที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดคัดเลือก จำนวน ๑ คน และในกรณีที่ไม่มีกรรมการในตำแหน่งใดหรือมีแต่ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ถ้ากรรมการที่เหลืออยู่นั้นมีจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง รัฐธรรมนูญบัญญัติให้คณะกรรมการสรรหาประกอบด้วยกรรมการที่เหลืออยู่ โดยรัฐธรรมนูญบัญญัติให้กรรมการสรรหาเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานกรรมการสรรหา

ทั้งนี้ บุคคลซึ่งที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาและที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดเลือกเป็นกรรมการสรรหา ต้องมิใช่ผู้พิพากษาหรือตุลาการและต้องไม่เป็นกรรมการสรรหาผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรตามรัฐธรรมนูญอื่น[๒] ในขณะเดียวกัน

---

[๒] องค์กรตามรัฐธรรมนูญ คือ คณะกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดิน คณะกรรมการ ป.ป.ช. คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน และคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

- **หลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการของคณะกรรมการสรรหา**
  - **หน้าที่ของคณะกรรมการสรรหา**

คณะกรรมการสรรหา มีหน้าที่สรรหาผู้มีคุณสมบัติตามที่รัฐธรรมนูญกำหนด ซึ่งสมควรเป็นกรรมการการเลือกตั้ง จำนวน ๓ คน เสนอต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ โดยต้องเสนอพร้อมความยินยอมของผู้ได้รับการเสนอชื่อนั้น

  - **มติในการสรรหา**

มติในการสรรหาดังกล่าวต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ [๓]

  - **กรณีกรรมการไม่ครบองค์ประกอบ**

ในกรณีที่ไม่มีกรรมการในตำแหน่งใด หรือมีแต่ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ถ้ากรรมการที่เหลืออยู่นั้นมีจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง รัฐธรรมนูญกำหนดให้คณะกรรมการสรรหาประกอบด้วยกรรมการที่เหลืออยู่

  - **ระยะเวลาดำเนินการ**

การสรรหาของคณะกรรมการสรรหาต้องกระทำภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่มีเหตุที่ทำให้ต้องมีการเลือกบุคคลให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว

  - **กรณีคณะกรรมการสรรหาไม่อาจสรรหาได้ภายในเวลา**

ในกรณีที่มีเหตุที่ทำให้คณะกรรมการสรรหาไม่อาจดำเนินการสรรหาได้ภายในเวลาที่กำหนด หรือคณะกรรมการสรรหาไม่อาจสรรหาได้ครบจำนวนภายในเวลาที่กำหนด รัฐธรรมนูญบัญญัติให้ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาพิจารณาสรรหาแทนจนครบจำนวนภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ครบกำหนด

- **การดำเนินการสรรหาของคณะกรรมการสรรหา**

คณะกรรมการสรรหาจะดำเนินการสรรหาโดยการเปิดรับสมัครผู้ทรงคุณวุฒิมีกำหนดเวลาประมาณ ๗ วัน (ไม่เว้นวันหยุดราชการ) จากนั้น ฝ่ายเลขานุการจะดำเนินการตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๒๖ หน่วยงาน อาทิ สำนักบริหารการทะเบียน เพื่อตรวจสอบคุณสมบัติการมีสัญชาติไทยโดยการเกิด กรมบังคับคดี เพื่อตรวจสอบการเป็นบุคคลล้มละลายซึ่งศาลยังไม่สั่งให้พ้นจากคดี สำนักงานศาลยุติธรรม เพื่อตรวจสอบกรณีการต้องคุมขังอยู่โดยหมายของศาลหรือโดยคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย (รายละเอียดปรากฏตามภาคผนวก) เมื่อได้ผลการตรวจสอบแล้ว คณะกรรมการสรรหาจะลงมติเลือกผู้สมควรได้รับการเสนอชื่อเป็นกรรมการการเลือกตั้งตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ โดยจะลงคะแนนโดยเปิดเผย ผู้สมัครที่ได้รับคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการสรรหาทั้งหมดเท่าที่มีอยู่จะเป็นผู้ได้รับการเสนอชื่อ

---

[๓] ไม่ได้กำหนดว่าต้องลงคะแนนโดยเปิดเผย ซึ่งต่างจากการสรรหาผู้ดำรงตำแหน่งองค์กรอื่น แต่ในทางปฏิบัติคณะกรรมการสรรหากรรมการการเลือกตั้งจะลงคะแนนเพื่อคัดเลือกบุคคลโดยเปิดเผยเช่นเดียวกับการสรรหาในองค์กรอื่น

- **การสรรหาของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา**

ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาจะพิจารณาสรรหาผู้มีคุณสมบัติซึ่งสมควรเป็นกรรมการการเลือกตั้ง จำนวน ๒ คน เสนอต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ โดยต้องเสนอพร้อมความยินยอมของผู้นั้น และต้องกระทำภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่มีเหตุที่ทำให้ต้องมีการเลือกบุคคลให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว

ทั้งนี้ ในส่วนของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาจะไม่มีบทบังคับกรณีที่ไม่อาจดำเนินการสรรหาได้ภายในเวลาที่กำหนด หรือไม่อาจสรรหาได้ครบจำนวนภายในเวลาที่กำหนดว่าจะต้องดำเนินการอย่างไรต่อไปเหมือนเช่นที่กำหนดไว้ในกรณีคณะกรรมการสรรหา

<u>ขั้นการพิจารณาให้ความเห็นชอบของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ</u>

ขั้นการพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ แบ่งเป็น ๒ ขั้นตอน คือ ขั้นการตรวจสอบประวัติ ความประพฤติ และพฤติกรรมทางจริยธรรม และขั้นการพิจารณาให้ความเห็นชอบ

- **ขั้นการตรวจสอบประวัติ ความประพฤติ และพฤติกรรมทางจริยธรรม**

เมื่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้รับรายชื่อผู้ได้รับการสรรหาทั้งจากคณะกรรมการสรรหาและที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาแล้ว รัฐธรรมนูญกำหนดให้ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติเรียกประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อมีมติให้ความเห็นชอบบุคคลผู้ได้รับการสรรหา [๔]

โดยประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติจะเรียกประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อแต่งตั้งคณะกรรมาธิการขึ้นคณะหนึ่งเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติ ความประพฤติ และพฤติกรรมทางจริยธรรมของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งกรรมการการเลือกตั้ง รวมทั้ง รวบรวมข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานอันจำเป็น แล้วรายงานต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อประกอบการพิจารณา ตามมาตรา ๑๒๑ ของรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ การดำเนินการของคณะกรรมาธิการจะเป็นไปตามวิธีที่กำหนดในข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

- **ขั้นการพิจารณาให้ความเห็นชอบ**

เมื่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้รับรายงานของคณะกรรมาธิการแล้ว จะบรรจุระเบียบวาระการประชุมเป็นเรื่องด่วน โดยจะเป็นการพิจารณาเพื่อมีมติให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบผู้ได้รับการสรรหาจากคณะกรรมการสรรหา และจากที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาที่สมควรเป็นกรรมการการเลือกตั้ง โดยวิธีลงคะแนนลับด้วยคะแนนเสียงข้างมาก

- **กรณีที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติให้ความเห็นชอบ**

เมื่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติลงมติให้ความเห็นชอบกรรมการการเลือกตั้งโดยได้รับความยินยอมของผู้นั้นแล้ว หากผู้ได้รับความเห็นชอบเป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ หรือเป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือเป็นกรรมการ หรือที่ปรึกษาของรัฐวิสาหกิจ หรือของหน่วยงาน

---

[๔] ไม่ได้กำหนดระยะเวลาดำเนินการของสภานิติบัญญัติแห่งชาติไว้ ซึ่งต่างจากการให้ความเห็นชอบผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอื่นที่กำหนดให้ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติเรียกประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อมีมติให้ความเห็นชอบภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ได้รับรายชื่อ

ของรัฐหรือดำรงตำแหน่งใดในห้างหุ้นส่วน บริษัท หรือองค์การที่ดำเนินธุรกิจโดยมุ่งหาผลกำไรหรือรายได้มาแบ่งปันกันหรือเป็นลูกจ้างของบุคคลใด หรือประกอบวิชาชีพอิสระอื่นใด บุคคลนั้นจะเริ่มปฏิบัติหน้าที่ได้ต่อเมื่อ ได้ลาออกหรือแสดงหลักฐานให้เป็นที่เชื่อได้ว่าตนได้เลิกประกอบวิชาชีพอิสระดังกล่าวแล้ว ซึ่งต้องกระทำภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่ได้รับความเห็นชอบ ถ้าบุคคลดังกล่าวไม่ลาออกหรือไม่เลิกประกอบวิชาชีพอิสระภายในเวลาที่กำหนด จะถือว่าผู้นั้นไม่เคยได้รับความเห็นชอบให้เป็นกรรมการการเลือกตั้ง และต้องมีการสรรหากรรมการการเลือกตั้งใหม่

- **กรณีที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติไม่ให้ความเห็นชอบ**

ถ้าสภานิติบัญญัติแห่งชาติไม่เห็นชอบในรายชื่อใด ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน รัฐธรรมนูญกำหนดให้ส่งรายชื่อนั้นกลับไปยังคณะกรรมการสรรหาหรือที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา แล้วแต่กรณี เพื่อให้ดำเนินการสรรหาใหม่[๕]

หากคณะกรรมการสรรหาหรือที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาไม่เห็นด้วยกับสภานิติบัญญัติแห่งชาติ กล่าวคือ คณะกรรมการสรรหาหรือที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาเห็นว่าบุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อนั้นมีความเหมาะสมแล้ว และมีมติยืนยันตามมติเดิมด้วยคะแนนเอกฉันท์ของคณะกรรมการสรรหา หรือด้วยคะแนนไม่น้อยกว่าสองในสามของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา แล้วแต่กรณี ก็จะเข้าสู่กระบวนการแต่งตั้งบุคคลดังกล่าวต่อไป

ถ้ามติที่ยืนยันตามมติเดิมไม่เป็นเอกฉันท์หรือไม่ได้คะแนนตามที่กำหนด จะต้องเริ่มกระบวนการสรรหาใหม่และต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่มีเหตุให้ต้องสรรหาใหม่

- **การเลือกประธานกรรมการการเลือกตั้ง**

เมื่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติให้ความเห็นชอบกรรมการการเลือกตั้งครบทั้ง ๕ คน และผู้ได้รับความเห็นชอบได้ลาออกจากตำแหน่งต่าง ๆ หรือแสดงหลักฐานให้เป็นที่เชื่อได้ว่าได้เลิกประกอบวิชาชีพอิสระแล้ว จะมีการประชุมและเลือกกันเองของผู้ได้รับความเห็นชอบให้เป็นกรรมการการเลือกตั้ง เพื่อให้คนหนึ่งเป็นประธานกรรมการการเลือกตั้ง แล้วแจ้งผลให้ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติทราบ

<u>ขั้นการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งโดยพระมหากษัตริย์</u>

หลังจากที่ได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ แล้วเสร็จ ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติจะนำรายชื่อประธานกรรมการและกรรมการการเลือกตั้งขึ้นกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง และเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้งดังกล่าว

---

[๕] ไม่ได้กำหนดให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติแจ้งเหตุผลไปด้วย ซึ่งต่างจากการให้ความเห็นชอบผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอื่นที่รัฐธรรมนูญบัญญัติให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติแจ้งเหตุผลไปด้วย

๒. ผู้ตรวจการแผ่นดิน จำนวน ๓ คน

การได้มาซึ่งผู้ตรวจการแผ่นดิน มีที่มาจากการสรรหาของคณะกรรมการสรรหา จำนวน ๓ คน จากนั้น จึงเสนอรายชื่อผู้ที่ผ่านการสรรหาให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาให้ความเห็นชอบ หากสภานิติบัญญัติแห่งชาติให้ความเห็นชอบแล้ว จึงเสนอรายชื่อเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง เช่นเดียวกับการสรรหาคณะกรรมการการเลือกตั้ง

โดยองค์ประกอบของคณะกรรมการสรรหา มีจำนวน ๗ คน ประกอบด้วย ประธานศาลฎีกา ประธานศาลรัฐธรรมนูญ ประธานศาลปกครองสูงสุด ประธานสภาผู้แทนราษฎร ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร บุคคลซึ่งที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาคัดเลือก จำนวน ๑ คน และบุคคลซึ่งที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดคัดเลือก จำนวน ๑ คน บุคคลซึ่งที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาและที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดเลือกเป็นกรรมการสรรหา ต้องมิใช่ผู้พิพากษาหรือตุลาการและต้องไม่เป็นกรรมการสรรหาผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรตามรัฐธรรมนูญอื่นในขณะเดียวกัน ส่วนหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการของคณะกรรมการสรรหาจะเป็นเช่นเดียวกับกรณีการสรรหากรรมการการเลือกตั้ง โดยมติในการคัดเลือก ต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่และต้องลงคะแนนโดยเปิดเผย

ทั้งนี้ ในขั้นการพิจารณาให้ความเห็นชอบของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และขั้นการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งโดยพระมหากษัตริย์ จะเป็นเช่นเดียวกับกรณีการได้มาซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งโดยเมื่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้รับรายชื่อจากคณะกรรมการสรรหาแล้ว รัฐธรรมนูญกำหนดให้ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติเรียกประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อมีมติให้ความเห็นชอบบุคคลผู้ได้รับการคัดเลือกภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับรายชื่อ

๓. คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ จำนวน ๙ คน

การได้มาซึ่งกรรมการ ป.ป.ช. มีที่มาจากการสรรหาของคณะกรรมการสรรหา จากนั้น จึงเสนอรายชื่อผู้ที่ผ่านการสรรหาให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาให้ความเห็นชอบ หากสภานิติบัญญัติแห่งชาติให้ความเห็นชอบแล้ว จึงเสนอรายชื่อเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง เช่นเดียวกับผู้ตรวจการแผ่นดิน

โดยองค์ประกอบของคณะกรรมการสรรหา มีจำนวน ๕ คน ประกอบด้วย ประธานศาลฎีกา ประธานศาลรัฐธรรมนูญ ประธานศาลปกครองสูงสุด ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่ประธานสภาผู้แทนราษฎร และรองนายกรัฐมนตรีที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย [๖] สำหรับหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการของคณะกรรมการสรรหาเป็นเช่นเดียวกับการสรรหาผู้ตรวจการแผ่นดิน

ทั้งนี้ ในขั้นการพิจารณาให้ความเห็นชอบของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และขั้นการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งโดยพระมหากษัตริย์ จะเป็นเช่นเดียวกับกรณีการได้มาซึ่งผู้ตรวจการแผ่นดิน

---

[๖] ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๓/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๘ เรื่อง การสรรหากรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

๔. คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน จำนวน ๗ คน [๗]

กระบวนการได้มาซึ่งคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน มีที่มาจากการสรรหาของคณะกรรมการสรรหา จากนั้น คณะกรรมการสรรหาจึงนำรายชื่อบุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เพื่อนำขึ้นกราบบังคมทูลทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

โดยองค์ประกอบของคณะกรรมการสรรหา มีจำนวน ๗ คน ประกอบด้วย ประธานศาลฎีกา ประธานศาลรัฐธรรมนูญ ประธานศาลปกครองสูงสุด ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ประธานที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย บุคคลซึ่งที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาคัดเลือกจำนวน ๑ คน บุคคลซึ่งที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดคัดเลือกจำนวน ๑ คน ทั้งนี้ บุคคลซึ่งที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาและที่ประชุมใหญ่ศาลปกครองสูงสุดเลือก ต้องไม่ใช่ผู้พิพากษาหรือตุลาการ และในกรณีที่ไม่มีกรรมการสรรหาในตำแหน่งใดในคณะกรรมการสรรหา ให้คณะกรรมการสรรหาดังกล่าวประกอบด้วยกรรมการสรรหาเท่าที่มีอยู่ ส่วนหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการสรรหากรรมการตรวจเงินแผ่นดินให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการสรรหากำหนด ซึ่งในทางปฏิบัติคณะกรรมการสรรหาจะกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการเป็นเช่นเดียวกับการสรรหาผู้ตรวจการแผ่นดิน [๘]

ทั้งนี้ หลังจากคณะกรรมการสรรหาดำเนินการเสร็จแล้ว ให้คณะกรรมการสรรหาเสนอรายชื่อบุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อให้ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาตินำความขึ้นกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง และเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้ง

- **การเลือกประธานกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน**

เมื่อคณะกรรมการสรรหาผู้ตรวจการแผ่นดินเสนอรายชื่อบุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อ ทั้ง ๗ คน และผู้ได้รับการเสนอชื่อได้ลาออกจากตำแหน่งต่าง ๆ หรือแสดงหลักฐานให้เป็นที่เชื่อได้ว่าได้เลิกประกอบวิชาชีพอิสระแล้ว จะมีการประชุมและเลือกกันเองของผู้ได้รับความเห็นชอบให้เป็นกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน เพื่อให้คนหนึ่งเป็นประธานกรรมการแล้วแจ้งผลให้ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติทราบ

<u>ขั้นการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งโดยพระมหากษัตริย์</u>

หลังจากที่ได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ แล้วเสร็จ ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติจะนำรายชื่อประธานกรรมการและกรรมการตรวจเงินแผ่นดินขึ้นกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง และเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้งดังกล่าว

---

[๗] ตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๗๑/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๗ เรื่อง การสรรหาคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน และผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน และประกาศตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐๑/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗ เรื่อง แก้ไขเพิ่มเติมประกาศตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๗๑/๒๕๕๗

[๘] สำหรับระยะเวลาการดำเนินการสรรหากำหนดให้คณะกรรมการสรรหาดำเนินการสรรหาให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๗๑/๒๕๕๗ มีผลใช้บังคับ แต่มิได้กำหนดระยะเวลาการดำเนินการในกรณีที่ต้องสรรหาในคราวอื่น และผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อจากคณะกรรมการสรรหาไม่ต้องได้รับความเห็นชอบจากสภานิติบัญญัติแห่งชาติเหมือนดังเช่นองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญอื่น

๕. ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน จำนวน ๑ คน [๙]

กระบวนการได้มาซึ่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน มีขั้นตอนการดำเนินการเหมือนกับกรณีคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน โดยคณะกรรมการสรรหามีจำนวน ๗ คน มีองค์ประกอบเหมือนกับคณะกรรมการสรรหาคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

๖. ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ จำนวน ๙ คน

แบ่งเป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญที่มาจากผู้พิพากษาศาลฎีกา และที่มาจากตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ซึ่งจะมีขั้นตอนการได้มาที่แตกต่างจากตุลาการศาลรัฐธรรมนูญประเภทผู้ทรงคุณวุฒิที่มาจากการสรรหาของคณะกรรมการสรรหา และเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติให้ความเห็นชอบ

- **องค์ประกอบของคณะกรรมการสรรหา**

คณะกรรมการสรรหา มีจำนวน ๕ คน ประกอบด้วย ประธานศาลฎีกา ประธานศาลปกครองสูงสุด ประธานสภาผู้แทนราษฎร ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร และประธานองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญซึ่งเลือกกันเองให้เหลือหนึ่งคนเป็นกรรมการ

องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ประกอบด้วย คณะกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดิน คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

หลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการของคณะกรรมการสรรหาและการพิจารณาการให้ความเห็นชอบของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และขั้นการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งโดยพระมหากษัตริย์ จะเป็นเช่นเดียวกับกรณีการได้มาซึ่งผู้ตรวจการแผ่นดิน

๗. คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กระบวนการได้มาซึ่งคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ มีขั้นตอนการดำเนินการเหมือนกับกรณีผู้ตรวจการแผ่นดิน โดยคณะกรรมการสรรหามีจำนวน ๗ คน มีองค์ประกอบเหมือนกับคณะกรรมการสรรหาผู้ตรวจการแผ่นดิน

๘. องค์กรอัยการ

รัฐธรรมนูญกำหนดให้การแต่งตั้งและการให้อัยการสูงสุดพ้นจากตำแหน่งต้องเป็นไปตามมติของคณะกรรมการอัยการและได้รับความเห็นชอบจากสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และให้ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้ง

---

[๙] ตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๗๑/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๗ เรื่อง การสรรหาคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน และผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน และประกาศตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๗๖/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๗ เรื่อง แก้ไขเพิ่มเติมประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๗๑/๒๕๕๗

โดยการพิจารณาให้ความเห็นชอบของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ จะมีขั้นตอนการดำเนินการเช่นเดียวกับการได้มาซึ่งผู้ตรวจการแผ่นดิน กล่าวคือ จะแบ่งเป็นขั้นการตรวจสอบประวัติ ความประพฤติ และพฤติกรรมทางจริยธรรม และขั้นการพิจารณาให้ความเห็นชอบ

ในกรณีที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติไม่ให้ความเห็นชอบ ประธานกรรมการอัยการด้วยความเห็นชอบของคณะกรรมการอัยการจะต้องเสนอชื่อผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นอัยการสูงสุดต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เพื่อให้ความเห็นชอบต่อไปจนกว่าสภานิติบัญญัติแห่งชาติจะให้ความเห็นชอบ

บทที่ ๓
การดำเนินการเพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติถอดถอนบุคคลออกจากตำแหน่ง

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ กำหนดตำแหน่งที่ร้องขอถอดถอนไว้ ดังนี้

๑. นายกรัฐมนตรี
๒ รัฐมนตรี
๓. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
๔. สมาชิกวุฒิสภา
๕. ประธานศาลฎีกา
๖. ประธานศาลรัฐธรรมนูญ
๗. ประธานศาลปกครองสูงสุด
๘. อัยการสูงสุด
๙. ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
๑๐. กรรมการการเลือกตั้ง
๑๑. ผู้ตรวจการแผ่นดิน
๑๒. กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน
๑๓. ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน
๑๔. รองประธานศาลฎีกา
๑๕. รองประธานศาลปกครองสูงสุด
๑๖. หัวหน้าสำนักตุลาการทหาร
๑๗. รองอัยการสูงสุด
๑๘. ผู้พิพากษาหรือตุลาการ พนักงานอัยการตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด
๑๙. ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงหรือผู้ดำรงตำแหน่งระดับอื่นที่เทียบเท่า

ทั้งนี้ คำว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง” นั้น พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ ได้นิยามความหมายไว้ว่า ผู้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการระดับกระทรวง ทบวง หรือกรมสำหรับข้าราชการพลเรือน ปลัดกระทรวงกลาโหม ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ผู้บัญชาการเหล่าทัพสำหรับข้าราชการทหาร ผู้ดำรงตำแหน่งผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ปลัดกรุงเทพมหานคร กรรมการและผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจ หัวหน้าหน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล กรรมการและผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานอื่นของรัฐตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา และผู้ดำรงตำแหน่งอื่นตามที่มีกฎหมายบัญญัติ

- **<u>ผู้มีสิทธิร้องขอให้ถอดถอน</u>**[๑๐] มี ๒ กรณี ดังนี้

๑. สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติที่ทำหน้าที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาจำนวนไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๔ ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๒. ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่า ๒๐,๐๐๐ คน

- **<u>พฤติการณ์ที่กล่าวหาผู้กระทำความผิด</u>**[๑๑]

๑. มีพฤติการณ์ร่ำรวยผิดปกติ
๒. ส่อไปในทางทุจริตต่อหน้าที่
๓. ส่อว่ากระทำผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ
๔. ส่อว่ากระทำผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม
๕. ส่อว่าจงใจใช้อำนาจหน้าที่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย
๖. ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง

- **<u>วิธีการกล่าวหา</u>**

➢ **กรณีที่ ๑**[๑๒] สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติที่ทำหน้าที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาร้องขอให้ถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่ง ดำเนินการดังนี้

๑. คำร้องขอต้องทำเป็นหนังสือ ระบุพฤติการณ์ที่กล่าวหาผู้ดำรงตำแหน่งเป็นข้อ ๆ อย่างชัดเจน และต้องระบุพยานหลักฐานหรือเบาะแสตามสมควรและเพียงพอที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงต่อไปได้ พร้อมกับต้องลงลายมือชื่อของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติที่เข้าชื่อร้องขอ โดยระบุ วัน เดือน ปี ที่ลงลายมือชื่อให้ชัดเจน

๒. ยื่นคำร้องขอต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

➢ **กรณีที่ ๒**[๑๓] ประชาชนร้องขอให้ถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่ง ดำเนินการดังนี้

๑. ต้องมีผู้ริเริ่มรวบรวมรายชื่อจำนวนไม่เกิน ๑๐๐ คน เพื่อดำเนินการจัดทำคำร้องและรับรองลายมือชื่อของประชาชนที่เข้าชื่อจำนวนไม่น้อยกว่า ๒๐,๐๐๐ คน

๒. ผู้ริเริ่มรวบรวมรายชื่อและผู้เข้าชื่อต้องเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา

---

๑๐ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ มาตรา ๖ วรรคสอง ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕๙ แก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

๑๑ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

๑๒ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ มาตรา ๖ วรรคสอง ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๖๑ และมาตรา ๖๒

๑๓ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๖๐ แก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔และมาตรา ๖๑

๓. ผู้ริเริ่มรวบรวมรายชื่อต้องไปแสดงตนต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติก่อนเริ่มรวบรวมรายชื่อประชาชนผู้มีสิทธิเข้าชื่อร้องขอ

๔. การจัดทำคำร้องขอให้ถอดถอนออกจากตำแหน่ง ต้องทำเป็นหนังสือ ระบุชื่อ อายุ ที่อยู่ หมายเลขประจำตัวประชาชนพร้อมสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน บัตรประจำตัวประชาชนที่หมดอายุ หรือบัตรหรือหลักฐานอื่นใดของทางราชการที่มีรูปถ่ายสามารถแสดงตนได้ และลงลายมือชื่อของผู้ร้องขอ โดยระบุวัน เดือน ปี ที่ลงลายมือชื่อให้ชัดเจน และต้องระบุพฤติการณ์ที่กล่าวหาผู้ดำรงตำแหน่งเป็นข้อ ๆ อย่างชัดเจน พร้อมกับต้องระบุพยานหลักฐานหรือเบาะแสตามสมควรและเพียงพอที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงต่อไปได้

๕. ยื่นคำร้องขอต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติภายใน ๑๘๐ วัน นับแต่วันที่ผู้ริเริ่มรวบรวมรายชื่อไปแสดงตนต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

- **<u>ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติตรวจสอบและพิจารณาคำร้องขอ</u>**[๑๔]

เมื่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้รับคำร้องขอแล้ว ให้ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติดำเนินการตรวจสอบและพิจารณาว่าคำร้องขอถูกต้องและครบถ้วนตามบทบัญญัติของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๖๑ หรือมาตรา ๖๒ ให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับคำร้องขอ

➢ **กรณีที่ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติเห็นว่าคำร้องขอถูกต้องและครบถ้วน** ให้ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงโดยเร็ว

➢ **กรณีที่ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติเห็นว่าคำร้องขอไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วน** ให้ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติแจ้งให้ผู้ร้องขอหรือผู้ริเริ่มทราบโดยเร็ว เพื่อดำเนินการให้ถูกต้อง โดยผู้ร้องขอหรือผู้ริเริ่มต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จและส่งให้ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

กรณีที่ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้รับคำร้องขอที่ได้แก้ไขแล้ว ให้ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติดำเนินการตรวจสอบว่าผู้ร้องขอหรือผู้ริเริ่มได้แก้ไขครบถ้วนถูกต้องแล้วหรือไม่ ให้เสร็จภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่ได้รับคำร้องขอ

---

[๑๔] พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๖๓ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

- กรณีที่เห็นว่าได้แก้ไขถูกต้องหรือครบถ้วน ให้ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงโดยเร็ว

- กรณีที่เห็นว่ามิได้แก้ไขให้ถูกต้องหรือครบถ้วน ให้ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติส่งคำร้องขอคืนให้แก่ผู้ร้องขอหรือผู้ริเริ่ม แต่ทั้งนี้ ไม่ตัดสิทธิที่ผู้ร้องขอหรือผู้ริเริ่มจะยื่นคำร้องขอในประเด็นดังกล่าวเข้ามาใหม่

- **<u>การไต่สวนข้อเท็จจริง การลงมติ และผลการลงมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช.</u>**

๑. การไต่สวนข้อเท็จจริงโดยคณะกรรมการ ป.ป.ช.

การไต่สวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการ ป.ป.ช. นอกจากเรื่องที่ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติส่งไปให้พิจารณาแล้ว นอกจากนี้ ยังมีกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีเหตุอันควรสงสัยหรือมีผู้กล่าวหาว่าผู้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี ประธานสภาผู้แทนราษฎร และประธานวุฒิสภา ร่ำรวยผิดปกติ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการตามประมวลกฎหมายอาญา หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่หรือทุจริตต่อหน้าที่ตามกฎหมายอื่น[๑๕] คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริง ดังนี้

๑.๑ คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการไต่สวนเพื่อดำเนินการแทนคณะกรรมการ ป.ป.ช. ก็ได้ โดยคณะอนุกรรมการที่แต่งตั้งขึ้นประกอบด้วย ประธานอนุกรรมการและอนุกรรมการตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด และประธานอนุกรรมการต้องเป็นกรรมการ ป.ป.ช. ทั้งนี้ การปฏิบัติหน้าที่ของคณะอนุกรรมการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด[๑๖]

๑.๒ การดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริง ให้แจ้งข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบและกำหนดระยะเวลาตามสมควรที่ผู้ถูกกล่าวหาจะมาชี้แจงข้อกล่าวหา แสดงพยานหลักฐานหรือนำพยานบุคคลมาให้ปากคำประกอบการชี้แจง

ในการชี้แจงข้อกล่าวหาและการให้ปากคำของผู้ถูกกล่าวหา ให้มีสิทธินำทนายความหรือบุคคลซึ่งผู้ถูกกล่าวหาไว้วางใจเข้าฟังในการชี้แจงหรือให้ปากคำของตนได้[๑๗]

๑.๓ เมื่อดำเนินการรวบรวมพยานหลักฐานเสร็จแล้ว ให้จัดทำสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริงเสนอต่อประธานกรรมการ ป.ป.ช.[๑๘]

---

๑๕ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๖๖ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

๑๖ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

๑๗ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔๗

๑๘ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕๐ ซึ่งมาตรา ๕๐ (๓) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

๒. การลงมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

เมื่อประธานกรรมการ ป.ป.ช. ได้รับสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริงแล้ว ให้จัดให้มีการประชุมเพื่อพิจารณาภายใน ๓๐ วัน[๑๙] ดังนี้

๒.๑ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริง และมีมติวินิจฉัยว่าข้อกล่าวหามีมูลหรือไม่ โดยการลงมติในการวินิจฉัยว่าข้อกล่าวหาใดมีมูล ให้ถือเสียงข้างมากของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่[๒๐]

- **กรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติวินิจฉัยว่าข้อกล่าวหาใดไม่มีมูล** ให้ข้อกล่าวหานั้นเป็นอันตกไป และให้ประธานกรรมการ ป.ป.ช. ส่งรายงานไปยังประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ นอกจากนี้ ให้สำนักงาน ป.ป.ช. จัดให้บุคคลทั่วไปสามารถเข้าตรวจดูเหตุผลที่มีมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ดังกล่าวได้ตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

- **กรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติวินิจฉัยว่าข้อกล่าวหาใดมีมูล** ให้ประธานกรรมการ ป.ป.ช. ส่งรายงานและเอกสารที่มีอยู่พร้อมความเห็นไปยังประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติดำเนินการพิจารณาถอดถอน และหากมีมูลความผิดอาญาหรือร่ำรวยผิดปกติให้ส่งอัยการสูงสุดเพื่อดำเนินการฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

๒.๒ ในระหว่างการไต่สวนข้อเท็จจริง หากปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งหรือพ้นจากราชการเพราะเหตุใด ๆ นอกจากถึงแก่ความตาย ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงเพื่อจะดำเนินคดีอาญา ดำเนินการทางวินัย หรือขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน แล้วแต่กรณีต่อไปได้

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งหรือพ้นจากราชการอันเนื่องมาจากความตาย ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงเพื่อขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินต่อไปได้[๒๑]

๓. ผลลงมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช.[๒๒]

ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่าข้อกล่าวหาใดมีมูล นับแต่วันที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติ ผู้ถูกกล่าวหาจะปฏิบัติหน้าที่ต่อไปมิได้จนกว่าสภานิติบัญญัติแห่งชาติจะมีมติ

---

๑๙ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕๑

๒๐ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๒๓ มาตรา ๕๓ ถึงมาตรา ๕๖ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

๒๑ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕๗

๒๒ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ มาตรา ๖ วรรคสอง ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ. ๒๕๕๐

- **<u>การพิจารณา การลงมติ และผลการลงมติของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ</u>**

๑. การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ[๒๓]

เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติเสียงข้างมากว่าข้อกล่าวหาที่มาจากการเข้าชื่อร้องขอเพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติมีมติถอดถอนผู้ถูกกล่าวหาออกจากตำแหน่งมีมูล และได้รายงานไปยังประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติแล้ว ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติจะจัดให้มีการประชุมประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อพิจารณามีมติโดยเร็ว

หลังจากประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้รับรายงานการไต่สวนข้อเท็จจริงจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่มีมติชี้มูลว่า ผู้ถูกกล่าวหาผู้ใดมีพฤติการณ์อย่างหนึ่งอย่างใดตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแล้ว สามารถจำแนกขั้นตอนในการดำเนินการของสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อถอดถอนผู้ถูกกล่าวหาผู้นั้นออกจากตำแหน่งได้ ๒ ขั้นตอน ดังนี้

๑.๑ <u>ขั้นตอนการดำเนินการก่อนการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ</u>[๒๔]

๑) เมื่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้รับรายงาน เอกสาร และความเห็นจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่มีมติชี้มูลว่าผู้ถูกกล่าวหาผู้ใดมีพฤติการณ์อย่างหนึ่งอย่างใดตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ให้ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาตินัดประชุมนัดแรกโดยบรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมเป็นเรื่องด่วนภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับรายงาน

๒) ให้ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติมีคำสั่งให้แจกสำเนารายงานพร้อมเอกสารที่มีอยู่และความเห็นของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้แก่

(๑) สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และ

(๒) ผู้ถูกกล่าวหา

เพื่อศึกษาล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน ก่อนถึงวันประชุมนัดแรก เว้นแต่เอกสารที่เป็นหลักฐานมีจำนวนมาก ให้สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติหรือคู่กรณีตรวจดูได้ที่ห้องเก็บหลักฐาน ซึ่งสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจัดไว้

สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติหรือคู่กรณีมีสิทธิขอคัดสำเนาเอกสารที่เป็นหลักฐาน เว้นแต่เป็นเอกสารลับหรือเป็นเอกสารที่ไม่ควรเปิดเผย และในการคัดสำเนาเอกสารให้อยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของเลขาธิการวุฒิสภา หรือเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย และให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจัดทำบัญชีเอกสารเป็นลำดับให้ชัดเจน

---

[๒๓] รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ มาตรา ๖ วรรคสอง ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๖๔ วรรคหนึ่ง แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๖๔ วรรคสอง และมาตรา ๖๕

[๒๔] ข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๑๔๙ ข้อ ๑๕๐ ข้อ ๑๕๓ ข้อ ๑๕๔ วรรคสอง และข้อ ๑๕๕

๓) การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติให้ยึดสำนวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นหลัก แต่ผู้ถูกกล่าวหาอาจยื่นคำขอเพิ่มเติมพยานหลักฐานก่อนการประชุมนัดแรกไม่น้อยกว่า ๕ วัน โดยพยานหลักฐานที่จะขอเพิ่มเติมในชั้นการพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติจะต้องเป็น

(๑) พยานเอกสารหรือพยานวัตถุสำคัญที่ผู้ถูกกล่าวหาได้นำเข้าสู่การพิจารณาในชั้นไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. แล้ว แต่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่ยอมรับหรือไม่ยอมนำเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือ

(๒) พยานหลักฐานที่มีเหตุอันสมควรแสดงได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่สามารถทราบได้ว่าต้องนำพยานดังกล่าวมาแสดงเพื่อประโยชน์ของตน หรือ

(๓) ไม่ทราบว่าพยานดังกล่าวได้มีอยู่

ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามมติของที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๑.๒ ขั้นตอนการดำเนินการในการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ[๒๕]

๑) การประชุมนัดแรก (ครั้งที่ ๑)

ให้ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาตินัดประชุมนัดแรกภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับรายงาน และความเห็นของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อ

(๑) กำหนดวันแถลงของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และผู้ถูกกล่าวหา

(๒) พิจารณาคำขอเพิ่มเติมพยานหลักฐานของผู้ถูกกล่าวหา

(๓) พิจารณาตั้งคณะกรรมาธิการสามัญขึ้นคณะหนึ่ง เพื่อทำหน้าที่สรุปข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และพยานหลักฐานอันจำเป็นของคู่กรณีเพื่อเสนอต่อสภาก่อนการประชุมเพื่อลงมติถอดถอนหรือไม่ถอดถอน

๒) การประชุมเพื่อพิจารณา (ครั้งที่ ๒)

(๑) ผู้ที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีสิทธิแถลงเปิดสำนวนตามรายงาน และความเห็นของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ก่อน

(๒) หลังจากผู้ที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. แถลงเปิดสำนวนเสร็จแล้ว จึงให้ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้แทนมีสิทธิแถลงคัดค้านโต้แย้งคำแถลงเปิดสำนวนหรือรายงานพร้อมความเห็นของคณะกรรมการ ป.ป.ช. โดยไม่มีการซักถาม

(๓) เมื่อผู้ที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. แถลงเปิดสำนวน และผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้แทนแถลงคัดค้านเสร็จแล้ว ให้ที่ประชุมพิจารณาว่าควรมีการซักถามเพิ่มเติมในประเด็นใด หรือไม่

หากที่ประชุมมีมติให้มีการซักถามในประเด็นปัญหาใด ให้ตั้งคณะกรรมาธิการซักถามขึ้นคณะหนึ่ง

ในกรณีที่สภามีมติตั้งคณะกรรมการสรุปข้อเท็จจริงฯ ตามข้อ ๑) (๓) ให้คณะกรรมการดังกล่าวทำหน้าที่คณะกรรมการซักถามด้วย

---

[๒๕] ข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๑๔๙ ข้อ ๑๕๐ ข้อ ๑๕๓ ข้อ ๑๕๔ วรรคสอง และข้อ ๑๕๕

๓) การประชุมเพื่อซักถามผู้ที่เกี่ยวข้อง (ครั้งที่ ๓) (ถ้ามี)

ต้องกำหนดให้มีการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อซักถามผู้เกี่ยวข้องภายใน ๗ วัน นับแต่วันถัดจากวันครบกำหนดเสนอญัตติซักถาม และต้องแจ้งมติให้คู่กรณีทราบโดยพลันโดยการซักถามให้อยู่ในประเด็นที่คณะกรรมาธิการซักถามได้กำหนดไว้เท่านั้น แต่ถ้ายังไม่ได้คำตอบตามประเด็นที่ซักถามให้คณะกรรมาธิการซักถามทวนคำถามตามประเด็นที่กำหนดไว้ได้อีกครั้งหนึ่ง

๔) การประชุมเพื่อแถลงการณ์ปิดสำนวนด้วยวาจา (ครั้งที่ ๔) (ถ้ามี)

คณะกรรมการ ป.ป.ช. และผู้ถูกกล่าวหามีสิทธิยื่นคำขอแถลงการณ์ปิดสำนวนด้วยวาจาหรือเป็นหนังสือต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติตั้งแต่วันแถลงเปิดสำนวนจนถึงวันประชุมเพื่อซักถามผู้เกี่ยวข้องเสร็จสิ้น

(๑) กรณีที่มีผู้ยื่นคำขอแถลงการณ์ปิดสำนวนด้วยวาจา

ให้ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาตินัดประชุมเพื่อรับฟังคำแถลงการณ์ภายใน ๗ วัน นับแต่วันประชุมเพื่อซักถามผู้เกี่ยวข้องเสร็จสิ้น หากมีการแถลงการณ์ปิดสำนวนด้วยวาจาของทั้งสองฝ่ายให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นฝ่ายแถลงก่อน

(๒) กรณีที่มีผู้ยื่นคำขอแถลงการณ์ปิดสำนวนเป็นหนังสือ

ให้ผู้ขอยื่นคำแถลงการณ์ปิดสำนวนเป็นหนังสือต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติภายใน ๗ วัน นับแต่วันประชุมเพื่อซักถามผู้เกี่ยวข้องเสร็จสิ้น

๕) การประชุมเพื่อรับฟังรายงานของคณะกรรมาธิการ (ครั้งที่ ๕) (ถ้ามี)

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติเรียกประชุมเพื่อรับฟังรายงานของคณะกรรมาธิการที่ทำหน้าที่สรุปข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และพยานหลักฐานอันจำเป็นของคู่กรณี

๖) การประชุมเพื่อลงมติ (ครั้งที่ ๖)

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติเรียกประชุมเพื่อลงมติถอดถอนหรือไม่ถอดถอนภายใน ๓ วัน นับแต่วันแถลงการณ์ปิดสำนวนด้วยวาจาหรือวันพ้นกำหนดให้ยื่นคำแถลงการณ์ปิดสำนวนเป็นหนังสือ

ในกรณีที่สภามีมติตั้งคณะกรรมาธิการเพื่อทำหน้าที่สรุปข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และพยานหลักฐานอันจำเป็นของคู่กรณีให้ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติเรียกประชุมเพื่อลงมติถอดถอนหรือไม่ถอดถอนภายใน ๑๐ วัน นับแต่วันแถลงการณ์ปิดสำนวนด้วยวาจาหรือวันพ้นกำหนดให้ยื่นคำแถลงการณ์ปิดสำนวนเป็นหนังสือ

ในการออกเสียงลงคะแนนถอดถอนให้กระทำโดยวิธีลงคะแนนลับ ให้เลขาธิการวุฒิสภาจัดให้มีการลงคะแนนในคูหาโดยมีกล่องใส่บัตรลงคะแนน และจัดเตรียมบัตรลงคะแนนที่ระบุชื่อผู้ถูกกล่าวหา จากนั้นให้เลขาธิการวุฒิสภาขานชื่อสมาชิกเพื่อรับบัตรลงคะแนนที่หน้าคูหาลงคะแนน แล้วเข้าลงคะแนนในคูหาไปโดยลำดับ โดยให้สมาชิกกาเครื่องหมายกากบาท (x) ในช่องที่กำหนดว่าถอดถอนหรือไม่ถอดถอน และเมื่อลงคะแนนเสร็จแล้วจึงเริ่มนับคะแนน

ให้ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติจัดให้มีการจับสลากเพื่อคัดเลือกสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติจำนวนไม่น้อยกว่า ๑๐ คน เป็นกรรมการผู้ดำเนินการลงคะแนนและตรวจนับคะแนน ส่วนการนับคะแนนให้ขานคะแนนว่า “ถอดถอน” หรือ“ไม่ถอดถอน” พร้อมทั้ง ชูบัตรลงคะแนนโดยเปิดเผยให้ผู้อยู่ในที่ประชุมได้เห็นด้วย

สมาชิกและผู้ถูกกล่าวหาส่งคืนสำเนารายงานพร้อมเอกสารที่ได้รับแจกคืนให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาภายใน ๗ วัน นับแต่วันเสร็จสิ้นการประชุมเพื่อลงมติถอดถอนหรือไม่ถอดถอนเสร็จสิ้นแล้ว

๒. <u>การลงมติของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ</u>[๒๖]

สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติมีอิสระในการออกเสียงลงคะแนน ซึ่งต้องกระทำโดยวิธีลงคะแนนลับ มติที่ให้ถอดถอนผู้ใดออกจากตำแหน่งให้ถือเอาคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า ๓ ใน ๕ ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๓. <u>ผลการลงมติของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ</u>[๒๗]

ผู้ใดถูกถอดถอนออกจากตำแหน่ง ให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งหรือให้ออกจากราชการนับแต่วันที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติมีมติให้ถอดถอน และให้ตัดสิทธิผู้นั้นในการดำรงตำแหน่งใดในทางการเมืองหรือในหน่วยงานของรัฐ หรือในการรับราชการเป็นเวลา ๕ ปี

มติของสภานิติบัญญัติแห่งชาติให้เป็นที่สุด และจะมีการร้องขอให้ถอดถอนบุคคลดังกล่าวโดยอาศัยเหตุเดียวกันอีกมิได้ แต่ไม่กระทบกระเทือนการพิจารณาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

เมื่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติมีมติให้ถอดถอนผู้ใดออกจากตำแหน่งแล้ว ให้ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติแจ้งมติให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกถอดถอนจากตำแหน่ง เลขาธิการคณะรัฐมนตรี และเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องโดยเร็ว

---

๒๖ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ มาตรา ๖ วรรคสอง ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง

๒๗ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ มาตรา ๖ วรรคสอง ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๖๕ วรรคสี่

ภาคผนวก

บัญชีรายชื่อหน่วยงานที่ขอความอนุเคราะห์
ตรวจสอบคุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม ประวัติ และพฤติการณ์
ของผู้สมัครเข้ารับการสรรหาและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในองค์กรต่างๆ ตามที่รัฐธรรมนูญกำหนด
.....

ก. <u>ตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม</u>

หน่วยงานที่ตรวจสอบ	เรื่องที่สอบถาม
๑. สำนักบริหารการทะเบียน	มีสัญชาติไทยโดยการเกิด
๒. กรมบังคับคดี	เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต
๓. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	ไม่เป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น
๔. สำนักงานศาลยุติธรรม	ไม่เคยต้องคุมขังอยู่โดยหมายของศาลหรือโดยคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย **หรือ** ต้องคำพิพากษาให้จำคุกและถูกคุมขังอยู่โดยหมายของศาล **หรือ** เคยต้องคำพิพากษาให้จำคุกโดยได้พ้นโทษมายังไม่ถึงห้าปีในวันเลือกตั้ง เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
๕. สำนักงาน ป.ป.ช.	ไม่เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ **หรือ** อยู่ในระหว่างต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามมาตรา ๒๖๓
๖. สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง	ไม่เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกหรือผู้ดำรงตำแหน่งอื่นของพรรคการเมืองในระยะสามปีก่อนดำรงตำแหน่ง **หรือ** อยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง
๗. สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี	ไม่เป็นข้าราชการการเมือง
๘. สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร	ไม่เป็นข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น
๙. สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา	ไม่เคยถูกวุฒิสภามีมติตามมาตรา ๒๗๔ ให้ถอดถอนออกจากตำแหน่ง หรือไม่เป็นสมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง **หรือ** ไม่เป็นกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดิน กรรมการ ป.ป.ช. กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน หรือกรรมการ

หน่วยงานที่ตรวจสอบ	เรื่องที่สอบถาม
	สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
๑๐. สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร	ไม่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ข้าราชการการเมือง
๑๑. หน่วยงานที่ผู้สมัครสังกัดหรือเคยสังกัดอยู่	เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจเพราะทุจริตต่อหน้าที่ หรือถือว่ากระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ

ข. <u>ตรวจสอบประวัติ และพฤติการณ์</u>

หน่วยงานที่ตรวจสอบ	เรื่องที่สอบถาม
๑๒. สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด	ข้อมูลและข้อเท็จจริงเกี่ยวกับประวัติและพฤติการณ์ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด
๑๓. กองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด	ข้อมูลและข้อเท็จจริงเกี่ยวกับประวัติและพฤติการณ์ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด
๑๔. สำนักข่าวกรองแห่งชาติ	ข้อมูลและข้อเท็จจริงเกี่ยวกับประวัติและพฤติการณ์ด้านความมั่นคงและการเคลื่อนไหวทางการเมือง
๑๕. สำนักกิจการความมั่นคงภายใน	ข้อมูลและข้อเท็จจริงเกี่ยวกับประวัติและพฤติการณ์ด้านความมั่นคง
๑๖. ศูนย์รักษาความปลอดภัย	ข้อมูลและข้อเท็จจริงเกี่ยวกับประวัติและพฤติการณ์ด้านความมั่นคงและการเคลื่อนไหวทางการเมือง
๑๗. กองบัญชาการตำรวจสันติบาล	ข้อมูลและข้อเท็จจริงเกี่ยวกับประวัติและพฤติการณ์ด้านความมั่นคงและการเคลื่อนไหวทางการเมือง
๑๘. กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร	ข้อมูลและข้อเท็จจริงเกี่ยวกับประวัติและพฤติการณ์ด้านความมั่นคงและการเคลื่อนไหวทางการเมือง
๑๙. กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับ	ข้อมูลและข้อเท็จจริงเกี่ยวกับประวัติและพฤติการณ์เกี่ยวข้องกับคดีเศรษฐกิจ

หน่วยงานที่ตรวจสอบ	เรื่องที่สอบถาม
อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ	
๒๐. กองทะเบียนประวัติอาชญากร	ข้อมูลและข้อเท็จจริงเกี่ยวกับประวัติและพฤติการณ์
๒๑. สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน	ข้อมูลและข้อเท็จจริงเกี่ยวกับประวัติและพฤติการณ์
๒๒. กรมสอบสวนคดีพิเศษ	ข้อมูลและข้อเท็จจริงเกี่ยวกับประวัติและพฤติการณ์
๒๓. สำนักงานศาลยุติธรรม	มีคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลหรือเคยถูกดำเนินคดีในเรื่องใด ๆ หรือเคยถูกฟ้องร้องเป็นคู่ความในคดีอาญาหรือคดีล้มละลายหรือไม่ อย่างไร หรือมีข้อมูลใดที่คณะกรรมการสรรหาควรทราบหรือไม่
๒๔. สำนักงานศาลปกครอง	เป็นหรือเคยเป็นคู่กรณีในคดีปกครองหรือไม่ อย่างไร หรือมีข้อมูลที่คณะกรรมการสรรหาควรทราบหรือไม่
๒๕. สำนักงาน ป.ป.ช.	เคยมีเรื่องถูกร้องเรียนต่อสำนักงาน ป.ป.ช.หรือไม่ หรือมีข้อมูลใดที่คณะกรรมการสรรหาควรทราบหรือไม่
๒๖. สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน	เคยมีเรื่องถูกร้องเรียนต่อสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือไม่ ทั้งนี้ โดยไม่รวมถึงเรื่องร้องเรียนหน่วยงานที่ผู้สมัครได้ดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งอยู่
๒๗. สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน	เคยมีเรื่องถูกร้องเรียนต่อสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินหรือไม่ หรือมีข้อมูลใดที่คณะกรรมการสรรหาควรทราบหรือไม่
๒๘. สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	เคยมีเรื่องถูกร้องเรียนต่อสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติหรือไม่ หรือมีกรณีอื่นใดที่คณะกรรมการสรรหาควรทราบหรือไม่

<u>หมายเหตุ</u> สำหรับถ้อยคำในการสอบถามอาจปรับเปลี่ยนได้ตามที่กฎหมายกำหนด

กระบวนการได้มาซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้ง จำนวน ๕ คน

ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

สรรหาผู้มีคุณสมบัติซึ่งสมควรเป็นกรรมการการเลือกตั้ง จำนวน ๒ คน เสนอต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่มีเหตุให้มีการเลือก โดยได้รับความยินยอมจากผู้ได้รับการเสนอชื่อ

กรณีที่ไม่อาจสรรหาได้หรือไม่อาจสรรหาได้ครบจำนวนภายใน ๓๐วัน ให้ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาสรรหาแทนจนครบจำนวนภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่ครบกำหนด

คณะกรรมการสรรหา*

สรรหาผู้มีคุณสมบัติ จำนวน ๓ คน เสนอต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่มีเหตุให้มีการเลือก โดยเสนอพร้อมความยินยอมของผู้ได้รับการเสนอชื่อ ด้วยมติไม่น้อยกว่า ๒ ใน ๓ ของจำนวนกรรมการทั้งหมด

สรรหาไม่ได้

สรรหาได้

สภานิติบัญญัติแห่งชาติตั้งคณะกรรมาธิการตรวจสอบประวัติฯ ตามมาตรา ๑๒๑ ของรัฐธรรมนูญฯ

คณะกรรมาธิการตรวจสอบประวัติ ความประพฤติ และพฤติกรรมทางจริยธรรมผู้ได้รับการเสนอชื่อ

เสนอรายงานต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติเรียกประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เพื่อมีมติให้ความเห็นชอบผู้ได้รับการสรรหาจากคณะกรรมการสรรหา จำนวน ๓ คน และจากที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาสรรหา จำนวน ๒ คน โดยวิธีลงคะแนนลับ ด้วยคะแนนเสียงข้างมาก

ไม่เห็นชอบในรายชื่อใดไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนให้ส่งรายชื่อกลับไปยังคณะกรรมการสรรหา หรือที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาเพื่อให้ดำเนินการสรรหาใหม่

เห็นชอบ

ไม่ยืนยัน | ยืนยัน

คณะกรรมการสรรหา

ไม่ยืนยัน | ยืนยัน

ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

ผู้ได้รับความเห็นชอบลาออกจากตำแหน่งต่าง ๆ ตามข้อห้ามภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับความเห็นชอบ (หรือวันที่คณะกรรมการสรรหาหรือที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกามีมติยืนยันตามมติเดิมด้วยคะแนนตามที่กำหนด)

ผู้ได้รับความเห็นชอบทั้งหมดเลือกกันเองให้คนหนึ่งเป็นประธานกรรมการ

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาตินำรายชื่อขึ้นกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ

พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการการเลือกตั้ง

ยืนยัน หมายถึง ไม่เห็นด้วยกับสภานิติบัญญัติแห่งชาติและมีมติยืนยันตามมติเดิมด้วยคะแนนเอกฉันท์ของคณะกรรมการสรรหา หรือด้วยคะแนนไม่น้อยกว่า ๒ ใน ๓ ของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

ไม่ยืนยัน หมายถึง มติที่ยืนยันตามมติเดิมไม่ได้คะแนนตามที่กำหนด ซึ่งต้องเริ่มกระบวนการสรรหาใหม่ และต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่มีเหตุให้ต้องสรรหาใหม่

*__คณะกรรมการสรรหา ๗ คน ประกอบด้วย__

- ประธานศาลฎีกา ประธานศาลรัฐธรรมนูญ ประธานศาลปกครองสูงสุด ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่สภาผู้แทนราษฎร และผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร และ
- บุคคลซึ่งที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาคัดเลือก จำนวน ๑ คน และที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดคัดเลือก จำนวน ๑ คน (ต้องมิใช่ผู้พิพากษาหรือตุลาการและต้องไม่เป็นกรรมการสรรหาในองค์กรตามรัฐธรรมนูญอื่นในขณะเดียวกัน)

- กรณีไม่มีกรรมการสรรหาในตำแหน่งใด หรือมีแต่ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ถ้ากรรมการที่เหลืออยู่นั้นมีจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง ให้คณะกรรมการสรรหาประกอบด้วยกรรมการที่เหลืออยู่

ขั้นตอนของคณะกรรมการสรรหา

ขั้นตอนของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

ขั้นตอนของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

กระบวนการได้มาซึ่งผู้ตรวจการแผ่นดิน จำนวน ๓ คน

กระบวนการได้มาซึ่งคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จำนวน ๗ คน

ขั้นตอนของคณะกรรมการสรรหา

ขั้นตอนของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

คณะกรรมการสรรหา จำนวน ๗ คน*

โดยตำแหน่ง จำนวน ๕ คน	เลือกกันเอง จำนวน ๒ คน
- ประธานศาลฎีกา - ประธานศาลรัฐธรรมนูญ - ประธานศาลปกครองสูงสุด - ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่สภาผู้แทนราษฎร - ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร	- บุคคลซึ่งที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาคัดเลือก จำนวน ๑ คน - บุคคลซึ่งที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดคัดเลือก จำนวน ๑ คน (ต้องมิใช่ผู้พิพากษาหรือตุลาการ และต้องไม่เป็นกรรมการสรรหาผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรตามรัฐธรรมนูญอื่นในขณะเดียวกัน)

สรรหาและคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิตามจำนวนที่กำหนด เสนอต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่มีเหตุให้ต้องมีการเลือก โดยต้องลงคะแนนโดยเปิดเผยและต้องมีคะแนนไม่น้อยกว่า ๒ ใน ๓ ของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ โดยเสนอพร้อมความยินยอมของผู้ที่ได้รับการคัดเลือก

ในกรณีที่ไม่อาจสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิได้ภายในเวลาที่กำหนด ไม่ว่าด้วยเหตุใด ๆ ให้ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาแต่งตั้งผู้พิพากษาในศาลฎีกาซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาศาลฎีกาจำนวน ๓ คน และให้ที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดแต่งตั้งตุลาการในศาลปกครองสูงสุดจำนวน ๒ คน เป็นกรรมการสรรหาเพื่อดำเนินการแทน

สภานิติบัญญัติแห่งชาติตั้งคณะกรรมาธิการเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติฯ ผู้ได้รับการเสนอชื่อตามมาตรา ๑๒๑ ของรัฐธรรมนูญฯ (สภานิติบัญญัติแห่งชาติต้องพิจารณาให้ความเห็นชอบภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับรายชื่อ)

คณะกรรมาธิการตรวจสอบประวัติ ความประพฤติ และพฤติกรรมทางจริยธรรม

คณะกรรมาธิการเสนอรายงานต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติลงมติให้ความเห็นชอบบุคคลที่ได้รับการคัดเลือก โดยวิธีลงคะแนนลับด้วยคะแนนเสียงข้างมาก

เห็นชอบ

ไม่เห็นชอบในรายชื่อใดไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน ให้ส่งรายชื่อนั้นกลับไปยังคณะกรรมการสรรหาพร้อมด้วยเหตุผลเพื่อให้ดำเนินการสรรหาใหม่

ไม่เห็นด้วยกับสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และมีมติยืนยันตามมติเดิม ด้วยคะแนนเอกฉันท์

มติที่ยืนยันตามมติเดิมไม่เป็นเอกฉันท์ให้เริ่มกระบวนการสรรหาใหม่ซึ่งต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่มีเหตุให้ต้องสรรหาใหม่

ผู้ได้รับความเห็นชอบลาออกจากตำแหน่งต่าง ๆ ตามข้อห้าม ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับความเห็นชอบ (หรือวันที่คณะกรรมการสรรหามีมติยืนยันตามมติเดิมด้วยคะแนนเอกฉันท์)

ผู้ได้รับความเห็นชอบทั้งหมดเลือกกันเองให้คนหนึ่งเป็นประธานกรรมการ

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาตินำรายชื่อขึ้นกราบบังคมทูลฯเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง ประธานกรรมการและกรรมการ

* กรณีที่ไม่มีกรรมการสรรหาในตำแหน่งใด หรือมีแต่ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ถ้ากรรมการที่เหลืออยู่นั้นมีจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง ให้คณะกรรมการสรรหาประกอบด้วยกรรมการที่เหลืออยู่

กระบวนการได้มาซึ่งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ จำนวน ๙ คน

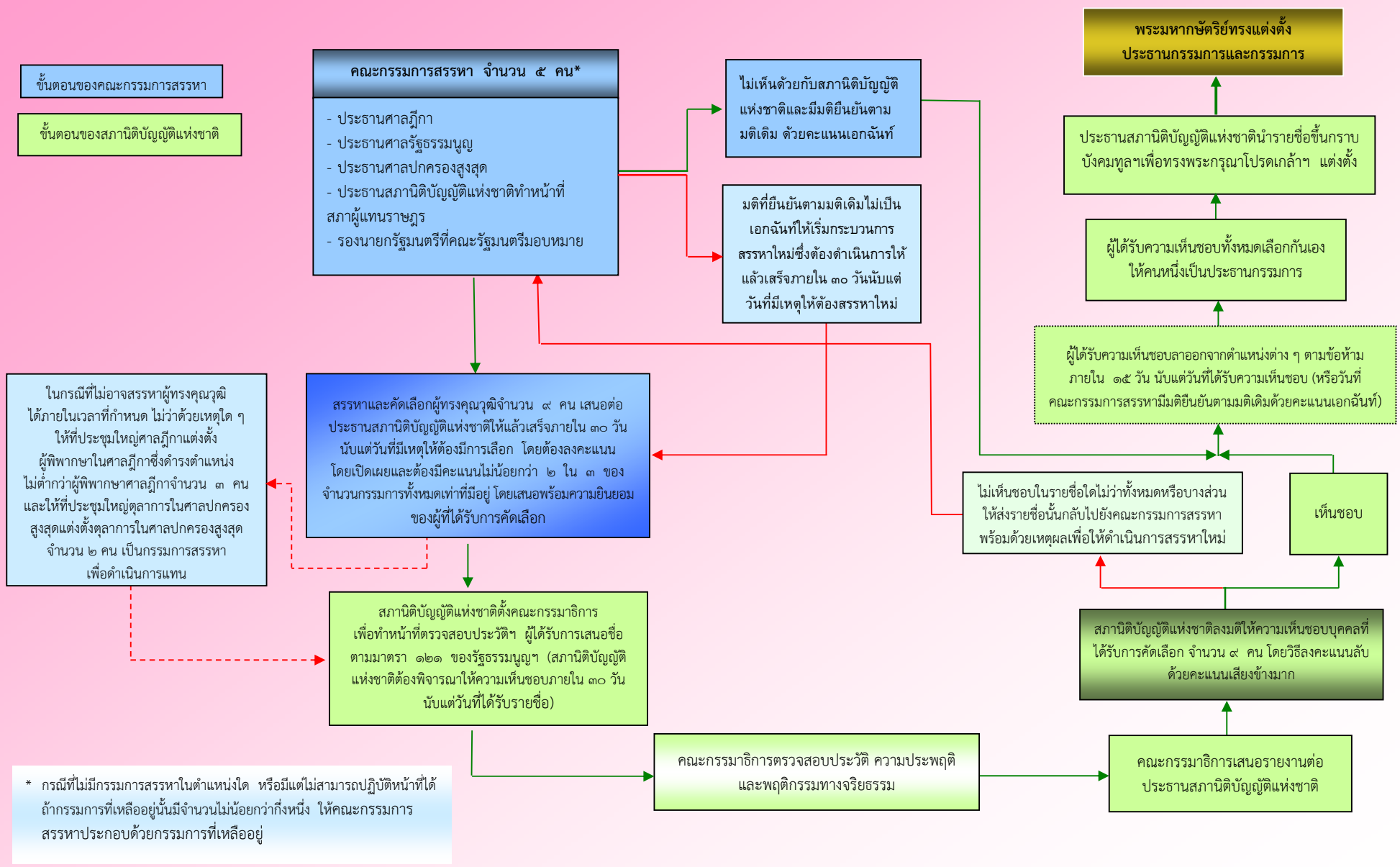

กระบวนการได้มาซึ่งคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน จำนวน ๗ คน

การได้มาซึ่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน จำนวน ๑ คน
มีกระบวนการได้มาเช่นเดียวกัน

คณะกรรมการสรรหา จำนวน ๗ คน*

โดยตำแหน่ง จำนวน ๕ คน	เลือกกันเอง จำนวน ๒ คน
- ประธานศาลฎีกา - ประธานศาลรัฐธรรมนูญ - ประธานศาลปกครองสูงสุด - ประธานกรรมการ ป.ป.ช. - ประธานที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย	- บุคคลซึ่งที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาคัดเลือก จำนวน ๑ คน - บุคคลซึ่งที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดคัดเลือก จำนวน ๑ คน (ต้องมิใช่ผู้พิพากษาหรือตุลาการและต้องไม่เป็นกรรมการสรรหาผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรตามรัฐธรรมนูญอื่นในขณะเดียวกัน)

สรรหาและคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิตามจำนวนที่กำหนด เสนอต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ให้แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วัน นับแต่ประกาศฉบับนี้มีผลใช้บังคับ ฉบับที่ ๗๑/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๗ โดยต้องลงคะแนนโดยเปิดเผยและต้องมีคะแนนไม่น้อยกว่า ๒ ใน ๓ ของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ โดยเสนอพร้อมความยินยอมของผู้ที่ได้รับการคัดเลือก

ผู้ได้รับการเสนอชื่อลาออกจากตำแหน่งต่าง ๆ ตามข้อห้าม ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

ผู้ได้รับการเสนอชื่อทั้งหมดเลือกกันเองให้คนหนึ่งเป็นประธานกรรมการ

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาตินำรายชื่อขึ้นกราบบังคมทูลฯ เพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง
ประธานกรรมการและกรรมการ

* กรณีที่ไม่มีกรรมการสรรหาในตำแหน่งใดในคณะกรรมการสรรหา ให้คณะกรรมการสรรหาดังกล่าวประกอบด้วยกรรมการสรรหาเท่าที่มีอยู่

กระบวนการได้มาซึ่งตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ จำนวน ๙ คน

* กรณีที่ไม่มีกรรมการสรรหาในตำแหน่งใด หรือมีแต่ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ถ้ากรรมการที่เหลืออยู่นั้นมีจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง ให้คณะกรรมการสรรหาประกอบด้วยกรรมการที่เหลืออยู่

ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

เลือกผู้พิพากษาในศาลฎีกา ซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาศาลฎีกาด้วยวิธีลงคะแนนลับ จำนวน ๓ คน

เลือกได้

เลือกไม่ได้

ในกรณีที่ไม่มีผู้พิพากษาในศาลฎีกาหรือตุลาการในศาลปกครองสูงสุดได้รับเลือก ให้ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาหรือที่ประชุมใหญ่ฯ ศาลปกครองสูงสุด แล้วแต่กรณี เลือกบุคคลอื่นซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่รัฐธรรมนูญกำหนด และมีความรู้ความเชี่ยวชาญทางด้านนิติศาสตร์ที่เหมาะสมให้เป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด

เลือกตุลาการในศาลปกครองสูงสุดด้วยวิธีลงคะแนนลับ จำนวน ๒ คน

เลือกได้

ผู้ได้รับเลือกลาออกจากตำแหน่งต่าง ๆ ตามข้อห้าม ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับเลือก

สภานิติบัญญัติแห่งชาติมีมติถวายคำแนะนำ

คณะกรรมการสรรหา จำนวน ๕ คน*
-ประธานศาลฎีกา
-ประธานศาลปกครองสูงสุด
-ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่ประธานสภาผู้แทนราษฎร
-ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร
-ประธานองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญซึ่งเลือกกันเองให้เหลือ ๑ คน (กกต. ผู้ตรวจการแผ่นดิน ปปช. และ คตง.)

สรรหาและคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิสาขานิติศาสตร์ฯ จำนวน ๒ คน และสาขารัฐศาสตร์ฯ จำนวน ๒ คน เสนอต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติให้แล้วเสร็จ ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่มีเหตุให้เลือก โดยต้องลงคะแนนโดยเปิดเผย ต้องมีคะแนนไม่น้อยกว่า ๒ ใน ๓ ของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ และต้องได้รับความยินยอมจากผู้ที่ได้รับการคัดเลือก

สรรหาได้

สรรหาไม่ได้

สภานิติบัญญัติแห่งชาติตั้งคณะกรรมาธิการเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติฯ ตามมาตรา ๑๒๑ ของรัฐธรรมนูญฯ (สภานิติบัญญัติแห่งชาติต้องพิจารณาให้ความเห็นชอบภายใน ๓๐ วัน

สภานิติบัญญัติแห่งชาติลงมติให้ความเห็นชอบบุคคลที่ได้รับการคัดเลือกโดยวิธีลงคะแนนลับด้วยคะแนนเสียงข้างมาก

ไม่เห็นชอบในรายชื่อใดไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน ให้ส่งรายชื่อนั้นกลับไปยังคณะกรรมการสรรหาพร้อมด้วยเหตุผลเพื่อให้ดำเนินการสรรหาใหม่

เห็นชอบ

ไม่เห็นด้วยกับสภานิติบัญญัติแห่งชาติและมีมติยืนยันตามมติเดิมด้วยคะแนนเอกฉันท์

ถ้ามติที่ยืนยันตามมติเดิมไม่เป็นเอกฉันท์ให้เริ่มกระบวนการสรรหาใหม่ ซึ่งต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่มีเหตุให้ต้องสรรหาใหม่

ในกรณีไม่อาจสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิได้ภายในเวลาที่กำหนดไม่ว่าด้วยเหตุใดๆ ให้ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาแต่งตั้งผู้พิพากษาในศาลฎีกาซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาศาลฎีกา จำนวน ๓ คน และให้ที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดแต่งตั้งตุลาการในศาลปกครองสูงสุด จำนวน ๒ คน เป็นกรรมการสรรหาเพื่อดำเนินการแทน

ผู้ได้รับความเห็นชอบลาออกจากตำแหน่งต่าง ๆ ตามข้อห้าม ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับความเห็นชอบ (หรือวันที่คณะกรรมการสรรหามีมติยืนยันตามมติเดิมด้วยคะแนนเอกฉันท์)

ผู้ได้รับเลือกและได้รับความเห็นชอบทั้งหมดเลือกกันเองให้คนหนึ่งเป็นประธานศาลรัฐธรรมนูญ

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาตินำรายชื่อขึ้นกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งประธานศาลรัฐธรรมนูญและตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ขั้นตอนของที่ประชุมใหญ่

ขั้นตอนของที่ประชุมใหญ่ศาลปกครองสูงสุด

ขั้นตอนของคณะกรรมการ

ขั้นตอนของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

กระบวนการถอดถอนบุคคลออกจากตำแหน่ง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
(ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗

1

กรณีประชาชนร้องขอ

ผู้ริเริ่มไม่เกิน ๑๐๐ คน แสดงตนต่อประธานสนช.

ผู้ริเริ่มจัดทำคำร้อง และรับรองลายมือชื่อประชาชน ไม่น้อยกว่า ๒๐,๐๐๐ คน

ยื่นคำร้องขอต่อประธานสนช. ภายใน ๑๘๐ วัน นับแต่วันที่แสดงตนต่อประธานสนช.

2

กรณี สนช. จำนวนไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๔ เข้าชื่อร้องขอ

3

กรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีเหตุอันควรสงสัยหรือมีผู้กล่าวหาว่าผู้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี, รัฐมนตรี, ประธาน ส.ส. หรือประธาน สว. ร่ำรวยผิดปกติ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการตามประมวลกฎหมายอาญา หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่หรือทุจริตต่อหน้าที่ตามกฎหมายอื่น

ประธานสนช.

ตรวจสอบคำร้องขอ
(ให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับคำร้องขอ)

ไม่ถูกต้อง/ไม่ครบถ้วน

แจ้งให้ผู้ร้องขอหรือผู้ริเริ่มดำเนินการให้ถูกต้อง ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

ประธานสนช. ตรวจสอบคำร้องขอว่าได้แก้ไขถูกต้องครบถ้วนหรือไม่ ภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่ได้รับคำร้องขอ

ไม่ถูกต้อง/ไม่ครบถ้วน

ตกไป

ถูกต้องครบถ้วน

คณะกรรมการ ป.ป.ช.

ไต่สวนข้อเท็จจริง

ไม่มีมูล (มีมติน้อยกว่ากึ่งหนึ่ง)

ตกไป

มีมูล (มีมติไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง)

ผู้ถูกกล่าวหาจะปฏิบัติหน้าที่ต่อไปมิได้ จนกว่าวุฒิสภาจะมีมติ

มีมูลความผิดอาญาหรือร่ำรวยผิดปกติ

อัยการสูงสุด

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

สนช.ลงมติ

มติถอดถอนไม่น้อยกว่า ๓ ใน ๕ ของ สนช.ทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

ผู้ถูกถอดถอนพ้นจากตำแหน่งหรือออกจากราชการนับแต่วันที่สนช. มีมติ และให้ตัดสิทธิผู้นั้นในการดำรงตำแหน่งใดในทางการเมืองหรือในการรับราชการเป็นเวลา ๕ ปี

มติถอดถอนน้อยกว่า ๓ ใน ๕ ของ สนช. ทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

ไม่พ้นจากตำแหน่ง

ตำแหน่งที่ร้องขอให้ถอดถอน (ตามกรณีที่ 1 - 2)

นายกรัฐมนตรี, รัฐมนตรี, ส.ส., สว., ประธานศาลฎีกา, ประธานศาลรัฐธรรมนูญ, ประธานศาลปกครองสูงสุด, อัยการสูงสุด, ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ, กรรมการการเลือกตั้ง, ผู้ตรวจการแผ่นดิน , กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน, ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน, รองประธานศาลฎีกา, รองประธานศาลปกครองสูงสุด, หัวหน้าสำนักตุลาการทหาร, รองอัยการสูงสุด, ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง, ผู้ดำรงตำแหน่งระดับอื่นที่เทียบเท่า

พฤติการณ์ที่ร้องขอให้ถอดถอน (ตามกรณีที่ 1 - 2)

ร่ำรวยผิดปกติ, ส่อไปในทางทุจริตต่อหน้าที่, ส่อว่ากระทำผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ, ส่อว่ากระทำผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม, ส่อว่าจงใจใช้อำนาจหน้าที่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย, ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง

กระบวนการพิจารณาเพื่อลงมติถอดถอนบุคคลออกจากตำแหน่งของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ตามข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙

ประธานสภารับรายงาน เอกสาร และความเห็นจากคณะกรรมการ ป.ป.ช.
(รธน. มาตรา ๖ พรป. ป.ป.ช. มาตรา ๖๔ ข้อบังคับฯ ข้อ ๑๔๙ วรรคหนึ่ง)

๑. แจกสำเนารายงานฯ แก่ สมาชิก และผู้ถูกกล่าวหาล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน ก่อนการประชุมนัดแรก *เว้นแต่* เอกสารมีจำนวนมาก ให้ตรวจดูที่ห้องเก็บหลักฐาน (ข้อบังคับฯ ข้อ ๑๕๐)
๒. เอกสารทุกฉบับที่ใช้ประกอบการประชุมของสภาหรือที่เป็นหลักฐานในเรื่องที่พิจารณาถอดถอน ให้ถือเป็นเอกสารที่ไม่เปิดเผย *เว้นแต่* ที่ประชุมสภาจะมีมติเป็นอย่างอื่น (ข้อบังคับฯ ข้อ ๑๕๑)
๓. ในการพิจารณาของสภาให้ยึดสำนวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นหลัก รวมทั้งให้พิจารณาหลักฐานและเหตุผลในข้อกล่าวหาที่ชี้มูลว่าเป็นความผิดเป็นข้อ ๆ ตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ข้อบังคับฯ ข้อ ๑๕๓)

การตั้งผู้แทนดำเนินการแทน

๑ กรณีมีข้อกล่าวหาในมูลความผิดเดียวกันจำนวนตั้งแต่ ๒ คน ขึ้นไป ประธานสภาอาจกำหนดให้ผู้กล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวหาแต่งตั้งบุคคลใดตามจำนวนที่ประธานสภาเห็นสมควรเป็นผู้แทนหรือผู้กล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวหาจะมอบหมายให้บุคคลใดตามจำนวนที่ประธานสภาเห็นสมควรเป็นผู้แทนเพื่อดำเนินการแทนก็ได้ (ข้อบังคับฯ ข้อ ๑๔๙ วรรคสาม)
๒. ผู้ถูกกล่าวหายื่นคำขอเพิ่มเติมพยานหลักฐานก่อนการประชุมนัดแรกไม่น้อยกว่า ๕ วัน (ข้อบังคับฯ ข้อ ๑๕๕ วรรคสอง)

ประชุมสภานัดแรก (ข้อบังคับฯ ข้อ ๑๔๙ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง)

ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับรายงานฯ จากคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อ
๑. กำหนดวันแถลงเปิดสำนวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และแถลงคัดค้านฯ ของผู้ถูกกล่าวหา
๒. พิจารณาคำขอเพิ่มเติมพยานหลักฐานฯ
๓. พิจารณาว่าจะตั้งคณะกรรมาธิการสามัญเพื่อทำหน้าที่สรุปข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และพยานหลักฐานอันจำเป็นของคู่กรณีหรือไม่

คณะกรรมาธิการสามัญ เพื่อทำหน้าที่สรุปข้อเท็จจริงฯ (กรณีสภามีมติตั้ง)

๑. คณะกรรมาธิการมีหน้าที่สรุปข้อเท็จจริงข้อกฎหมายและพยานหลักฐานอันจำเป็นของคู่กรณีตามข้อ ๑๕๔ ข้อ ๑๕๕ และข้อ ๑๕๖ แล้วเสนอต่อสภาก่อนการประชุมเพื่อลงมติถอดถอนหรือไม่ถอดถอน (ข้อบังคับฯ ข้อ ๑๔๙ วรรคสอง)
๒. คณะกรรมาธิการมีจำนวนไม่เกิน ๒๑ คน โดยการตั้งกรรมาธิการให้ตั้งจากสมาชิกที่คณะกรรมาธิการวิสามัญกิจการสภานิติบัญญัติแห่งชาติเสนอชื่อมีจำนวนไม่เกิน ๕ คน จำนวนนอกจากนั้นให้ที่ประชุมสภาตั้งจากรายชื่อสมาชิกที่คณะกรรมาธิการสามัญประจำสภา เสนอจากกรรมาธิการคณะนั้น ๆ คณะละ ๑ คน (ข้อบังคับฯ ข้อ ๑๓๗ วรรคหนึ่ง และข้อ ๑๓๘)
๓. ให้คณะกรรมาธิการดำเนินการให้เสร็จภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่แต่งตั้งคณะกรรมาธิการ (ข้อบังคับฯ ข้อ ๑๓๗ วรรคสอง)

ประชุมสภานัดที่ ๒ เพื่อพิจารณา (วันแถลงเปิดสำนวน และแถลงคัดค้านฯ)
(ข้อบังคับฯ ข้อ ๑๕๔ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง)

๑. ผู้ที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. แถลงเปิดสำนวน หลังจากนั้นผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้แทนแถลงคัดค้านฯ โดยไม่มีการซักถาม
๒. ที่ประชุมสภาพิจารณาว่าควรมีการซักถามเพิ่มเติมในประเด็นใดหรือไม่

(ก) กรณีที่ประชุมสภา *มีมติให้มีการซักถาม* ผู้ที่เกี่ยวข้อง (ข้อบังคับฯ ข้อ ๑๕๔ วรรคสาม และวรรคสี่)

(ข) กรณีที่ประชุมสภา *มีมติไม่ให้มีการซักถาม* ผู้ที่เกี่ยวข้อง

(๑) กรณีสภาตั้งคณะกรรมาธิการสามัญเพื่อทำหน้าที่สรุปข้อเท็จจริงฯ ให้คณะกรรมาธิการดังกล่าวทำหน้าที่คณะกรรมาธิการซักถาม (ข้อบังคับฯ ข้อ ๑๕๔ วรรคสี่)

๑. สมาชิกเสนอญัตติซักถามต่อคณะกรรมาธิการเพื่อทำหน้าที่สรุปข้อเท็จจริงฯ ทำหน้าที่คณะกรรมาธิการซักถาม ภายใน ๗ วัน นับแต่วันถัดจากวันแถลงเปิดสำนวน
๒. คณะกรรมาธิการสามัญเพื่อทำหน้าที่สรุปข้อเท็จจริงฯ ทำหน้าที่คณะกรรมาธิการซักถามนำญัตติซักถามไปกำหนดเป็นประเด็นซักถาม
๓. กำหนดให้มีการประชุมสภาเพื่อซักถามผู้เกี่ยวข้องภายใน ๗ วัน นับแต่วันถัดจากวันครบกำหนดเสนอญัตติซักถาม
๔. แจ้งมติให้คู่กรณีทราบโดยพลัน

(๒) กรณีที่ไม่มีคณะกรรมาธิการสามัญเพื่อทำหน้าที่สรุปข้อเท็จจริงฯ ให้สภาตั้งคณะกรรมาธิการซักถามจากสมาชิกตามจำนวนที่ที่ประชุมสภาเห็นสมควร (ข้อบังคับฯ ข้อ ๑๕๔ วรรคสาม)

๑. สมาชิกเสนอญัตติซักถามต่อคณะกรรมาธิการซักถามภายใน ๗ วัน นับแต่วันถัดจากวันแถลงเปิดสำนวน
๒. คณะกรรมาธิการซักถามนำญัตติซักถามไปกำหนดเป็นประเด็นซักถาม
๓. กำหนดให้มีการประชุมสภาเพื่อซักถามผู้เกี่ยวข้องภายใน ๗ วัน นับแต่วันถัดจากวันครบกำหนดเสนอญัตติซักถาม
๔. แจ้งมติให้คู่กรณีทราบโดยพลัน

ประชุมสภานัดที่ ๓ เพื่อซักถามผู้เกี่ยวข้อง (ข้อบังคับฯ ข้อ ๑๕๔ วรรคสาม)

ซักถามเฉพาะประเด็นที่คณะกรรมาธิการสามัญเพื่อทำหน้าที่สรุปข้อเท็จจริงฯ ทำหน้าที่คณะกรรมาธิการซักถามกำหนดไว้เท่านั้น หากยังไม่ได้คำตอบตามประเด็นที่ให้คณะกรรมาธิการทวนคำถามตามประเด็นที่กำหนดไว้อีกครั้งหนึ่ง

ประชุมสภานัดที่ ๓ เพื่อซักถามผู้เกี่ยวข้อง (ข้อบังคับฯ ข้อ ๑๕๔ วรรคสาม)

ซักถามเฉพาะประเด็นที่คณะกรรมาธิการซักถามกำหนดไว้เท่านั้น หากยังไม่ได้คำตอบตามประเด็นที่ซักถามให้คณะกรรมาธิการซักถามทวนคำถามตามประเด็นที่กำหนดไว้อีกครั้งหนึ่ง

การยื่นคำขอแถลงการณ์ปิดสำนวน (ข้อบังคับฯ ข้อ ๑๕๖ วรรคหนึ่ง)

คณะกรรมการ ป.ป.ช. และผู้ถูกกล่าวหามีสิทธิแถลงการณ์ปิดสำนวนด้วยวาจาหรือเป็นหนังสือต่อที่ประชุมสภา โดยให้ยื่นคำขอต่อประธานสภาตั้งแต่วันแถลงเปิดสำนวนจนถึงวันประชุมเพื่อซักถามผู้เกี่ยวข้องเสร็จสิ้น

กรณีขอแถลงการณ์ปิดสำนวนด้วยวาจา (ข้อบังคับฯ ข้อ ๑๕๖ วรรคสอง)

ประธานสภานัดประชุมเพื่อรับฟังคำแถลงการณ์ด้วยวาจา ภายใน ๗ วัน นับแต่วันประชุมเพื่อซักถามผู้เกี่ยวข้องเสร็จสิ้น

กรณีขอแถลงการณ์ปิดสำนวนเป็นหนังสือ (ข้อบังคับฯ ข้อ ๑๕๖ วรรคสาม)

ยื่นคำแถลงการณ์เป็นหนังสือต่อประธานสภา ภายใน ๗ วัน นับแต่วันประชุมเพื่อซักถามผู้เกี่ยวข้องเสร็จสิ้น

กรณีไม่มีการยื่นคำขอแถลงการณ์ปิดสำนวน

กรณีขอแถลงการณ์ปิดสำนวนด้วยวาจา (ข้อบังคับฯ ข้อ ๑๕๖ วรรคสอง)

ประธานสภานัดประชุมเพื่อรับฟังคำแถลงการณ์ด้วยวาจา ภายใน ๗ วัน นับแต่วันประชุมเพื่อซักถามผู้เกี่ยวข้องเสร็จสิ้น

กรณีขอแถลงการณ์ปิดสำนวนเป็นหนังสือ (ข้อบังคับฯ ข้อ ๑๕๖ วรรคสาม)

ยื่นคำแถลงการณ์เป็นหนังสือต่อประธานสภา ภายใน ๗ วัน นับแต่วันประชุมเพื่อซักถามผู้เกี่ยวข้องเสร็จสิ้น

กรณีไม่มีการยื่นคำขอแถลงการณ์ปิดสำนวน

ประชุมสภานัดที่ ๔ (ถ้ามี) เพื่อรับฟังคำแถลงการณ์ปิดสำนวนด้วยวาจา (ข้อบังคับฯ ข้อ ๑๕๖ วรรคสอง)

ประชุมสภานัดที่ ๔ (ถ้ามี) เพื่อรับฟังคำแถลงการณ์ปิดสำนวนด้วยวาจา (ข้อบังคับฯ ข้อ ๑๕๖ วรรคสอง)

ประชุมสภานัดที่ ๕ (ถ้ามี) เพื่อรับฟังรายงานของคณะกรรมาธิการสามัญเพื่อทำหน้าที่สรุปข้อเท็จจริงฯ (ข้อบังคับฯ ข้อ ๑๔๙ วรรคสอง)

ประชุมสภานัดที่ ๕ เพื่อลงมติถอดถอนหรือไม่ถอดถอน (พรป. ป.ป.ช. มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง ข้อบังคับฯ ข้อ ๑๕๗ และข้อ ๑๕๘)

๑. ภายใน ๓ วัน นับแต่วันแถลงการณ์ปิดสำนวนด้วยวาจาหรือวันพ้นกำหนดให้ยื่นคำแถลงการณ์ปิดสำนวนเป็นหนังสือ
๒. การออกเสียงลงคะแนน โดยวิธีลงคะแนนลับ
๓. มติให้ถอดถอนให้ถือเอาคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า ๓ ใน ๕ ของจำนวนสมาชิกทั้งหมด เท่าที่มีอยู่ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ประชุมสภานัดที่ ๖ เพื่อลงมติถอดถอนหรือไม่ถอดถอน (พรป. ป.ป.ช. มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง ข้อบังคับฯ ข้อ ๑๕๗ ข้อ ๑๕๘)

๑. ภายใน ๑๐ วัน นับแต่วันแถลงการณ์ปิดสำนวนด้วยวาจาหรือวันพ้นกำหนดให้ยื่นคำแถลงการณ์ปิดสำนวนเป็นหนังสือ
๒. การออกเสียงลงคะแนน โดยวิธีลงคะแนนลับ
๓. มติให้ถอดถอนให้ถือเอาคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า ๓ ใน ๕ ของจำนวนสมาชิกทั้งหมด เท่าที่มีอยู่ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

การแจ้งมติของสภา (พรป. ป.ป.ช. มาตรา ๖๕ วรรคสี่ ข้อบังคับฯ ข้อ ๑๖๐)

๑. คณะกรรมการ ป.ป.ช.
๒. ผู้ถูกกล่าวหา/ผู้ถูกถอดถอน
๓. เลขาธิการคณะรัฐมนตรี และ
๔. เจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้อง

ให้สมาชิกและผู้ถูกกล่าวหาส่งคืนสำเนารายงานพร้อมเอกสารที่ได้รับแจกคืน ให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ภายใน ๗ วัน นับแต่วันเสร็จสิ้นการประชุมเพื่อลงมติถอดถอนหรือไม่ถอดถอน (ข้อบังคับฯ ข้อ ๑๕๐ วรรคห้า)

๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๙

หมายเลขโทรศัพท์
สำนักกำกับและตรวจสอบ

รายชื่อ	โทรศัพท์	โทรสาร
ผู้อำนวยการสำนัก ร้อยตำรวจหญิง วิรัญญา ประสพสุข	○ ๒๘๓๑ ๙๓๒๒	○ ๒๘๓๑ ๙๓๒๒
กลุ่มงานบริหารทั่วไป		
ผู้บังคับบัญชากลุ่มงาน นายทวี ท้าวโพธิ์เอน เจ้าหน้าที่	○ ๒๘๓๑ ๙๓๒๔ ○ ๘๓๒๑ ๙๓๒๖	○ ๘๓๒๑ ๙๓๒๖
กลุ่มงานติดตามผลการดำเนินงาน		
ผู้บังคับบัญชากลุ่มงาน นายสันติชัย พัฒนชาติ เจ้าหน้าที่	○ ๒๘๓๑ ๙๓๒๘ ○ ๒๘๓๑ ๙๓๒๙	○ ๒๘๓๑ ๙๓๒๙
กลุ่มงานสรรหาและแต่งตั้ง		
ผู้บังคับบัญชากลุ่มงาน นางสาวนงลักษณ์ ขันธิโชติ เจ้าหน้าที่	○ ๒๘๓๑ ๙๓๓๖ ○ ๒๘๓๑ ๙๓๓๗	○ ๒๘๓๑ ๙๓๒๕
กลุ่มงานถอดถอนและตรวจสอบ		
ผู้บังคับบัญชากลุ่มงาน นางสาวจินดา กองแก้ว เจ้าหน้าที่	○ ๒๘๓๑ ๙๓๓๘ ○ ๒๘๓๑ ๙๓๓๙	○ ๒๘๓๑ ๙๓๓๙